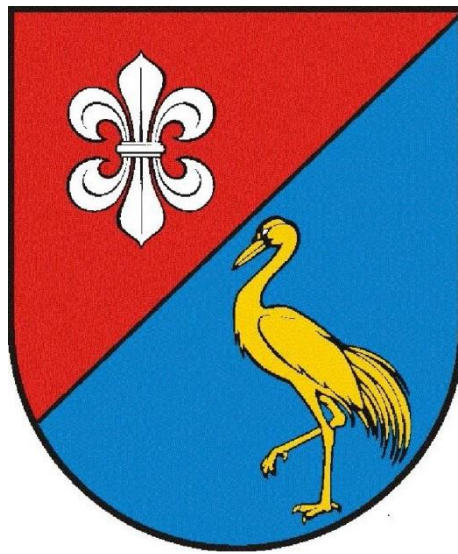

Załącznik
do Zarządzenia Nr 474/23
Wójta Gminy Grajewo
z dnia 30 maja 2023 r.

RAPORT

O STANIE GMINY GRAJEWO

ZA 2022 ROK

Urząd Gminy Grajewo
ul. Komunalna 6
19-200 Grajewo

Szanowni Państwo
Drodzy Mieszkańcy

Po raz kolejny oddaję w Państwa ręce Raport o stanie Gminy Grajewo, który zgodnie z art. 28aa ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 t.j.) co roku jest przedstawiony Radzie Gminy. Raport o stanie gminy obejmuje podsumowanie działalności w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Rady Gminy.

Prezentowane dane o funkcjonowaniu Gminy Grajewo zgromadzone zostały według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. Raport został opracowany w oparciu o dokumenty będące w posiadaniu Urzędu Gminy, w tym szereg sporządzanych i przekazywanych - również instytucjom zewnętrznym - sprawozdań i raportów.

Miniony rok to kolejny trudny rok działania w warunkach zmienionych dwuletnim okresem pandemii oraz wojny w Ukrainie. Pomimo nieustannych zmian i nowych zewnętrznych zagrożeń moim celem jest dążenie do rozwoju Gminy Grajewo i jej mieszkańców. Jestem przekonany, że umiejętnie wykorzystując pojawiające się możliwości jesteśmy w stanie szybko zmieniać oblicze naszej ziemi i kształtować je według naszych lokalnych potrzeb. Wszyscy chcemy, aby nasz dom rodzinny był dobry, bezpieczny, ciepły, ładny, a nam żyło się w nim coraz lepiej i wygodniej. Tego samego chcę dla naszej gminy.

Wójt Gminy Grajewo

Stanisław Szleter

SPIS TREŚCI

1.	Gmina Grajewo i jej mieszkańcy	4
1.1.	Charakterystyka gminy Grajewo	4
1.2.	Demografia.....	7
2.	Zarządzanie gminą.....	10
2.1.	Wójt Gminy Grajewo	10
2.2.	Rada Gminy Grajewo.....	10
3.	Finanse Gminy Grajewo	12
3.1.	Budżet gminy	13
3.2.	Dochody gminy	16
3.3.	Wydatki gminy	17
4.	Inwestycje	22
5.	Gospodarka komunalna	23
5.1.	Informacja o stanie mienia komunalnego	23
5.2.	Infrastruktura komunalna i kolejowa.....	24
5.3.	Ład przestrzenny	26
5.4.	Środowisko	28
5.5.	Gospodarka odpadami	29
5.6.	Gminny Zakład Komunalny	31
6.	Oświata i wychowanie.....	34
6.1.	Informacje ogólne	34
6.2.	Działalność jednostek oświatowych:.....	37
6.3.	Finansowanie zadań oświatowych w 2022 roku.....	44
7.	Polityka społeczna.....	50
7.1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	50
7.2.	Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Grajewo na 2022 rok.....	57
8.	Kultura, sport i rekreacja	59
8.1.	Gminna Biblioteka Publiczna	59
8.2.	Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi	61
9.	Bezpieczeństwo i zdrowie.....	64
9.1.	Działalność Straży Gminnej.....	64
9.2.	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Grajewo	66
9.3.	OSP i realizacja zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej.....	67

1. Gmina Grajewo i jej mieszkańcy

1.1. Charakterystyka gminy Grajewo

Gmina Grajewo wchodzi w skład powiatu grajewskiego, zajmując w obecnym kształcie obszar 30 813 ha. Położona jest w północno - zachodniej części województwa podlaskiego, granicząc z województwem warmińsko - mazurskim.

Od północy graniczy z Gminą Prostki (leżąca w województwie warmińsko - mazurskim) i gminą Rajgród, od wschodu z Gminą Goniądz. Tę północno - wschodnią częścią granicy gminy stanowi naturalna granica rzeki Elk. Od południa graniczy z Gminą Radziłów, a od zachodu z Gminą Wąsosz i Szczuczyn.

Rysunek 1. Położenie gminy Grajewo w powiecie grajewskim

Rzeźba terenu oraz zasoby wodne

W podziale fizyczno-geograficznym Polski obszar gminy położony jest w mezoregionie Wysoczyzny Kolneńskiej i Kotliny Biebrzańskiej wchodzącej w skład makroregionu Niziny Północnopodlaskiej oraz pojezierza Elckiego stanowiącego część pojezierza Mazurskiego. Położenie gminy stwarza korzystną konfigurację do wspomnianej wyżej produkcji rolnej.

Powyzsze położenie zróżnicowało rzeźbę terenu na część północną gminy, która posiada rzeźbę falistą i pagórkowatą oraz część wschodnią płasko - równinną.

Udział procentowy poszczególnych typów rzeźb przedstawia się następująco:

- płaskorówninna 57 %
- niskofalista i niskopagórkowata 28 %
- falista i pagórkowata 15 %

Rzeźba terenu ukształtowana została w wyniku akumulacji i erozyjnej działalności lodowca w okresie środkowopolskim i północnopolskim oraz działalności rzeczno-jeziornej i eolicznej w okresie późniejszym.

Na terenie gminy wyróżnić można następujące jednostki geomorficzne: starą plejstoceniową wysoczyznę morenową, falistą i młodszą wysoczyznę morenową pagórkowatą, równinę sandrową, wydmy i obniżenia deflacyjne, obniżenia wytopiskowe, równiny torfowe i współczesną dolinę rzeki Ełk. Wysokości względne pomiędzy poszczególnymi formami morfologicznymi dochodzą do kilkudziesięciu metrów. Duże też jest zróżnicowanie nachylenia terenu, od ponad 15 % do prawie płaskich form dolinowych.

W sieci hydrologicznej gminy najistotniejsze znaczenie z wód płynących ma rzeka Ełk i Kanał Rudzki. Poza tym, na południu obszaru gminy bierze swój początek rzeka Klimaszewnica, a na wschodniej części, tuż przy ujściu rzeki Ełk do kanału Rudzkiego ma swoje ujście Kanał Kuwaski.

Wśród wód stojących największą powierzchnię zajmuje jezioro Toczyłowskie (101,80 ha) oraz jezioro Mierucie, a także jezioro Brajmura (położone w granicach administracyjnych miasta Grajewo).

Z budowy geologicznej wynika, że w podłożu występują trzy warstwy wodonośne czwartorzędowe i trzeciorzędowe oraz kredowe, które stanowią rezerwuar wody pitnej.

Warunki glebowe:

Głównym elementem przestrzennego obszaru gminy są tereny służące do produkcji rolnej, w tym ekologicznej żywności. Na jej terenie znajdują się gleby o różnej klasie bonitacyjnej od pszenno - żytnich w klasach bonitacyjnych IIIa i IIIb, poprzez gleby brunatne w kompleksie żytnio - ziemniaczanym dobrym i żytnio - ziemniaczanym słabym oraz gleby brunatne i czarne ziemie zbożowo - pastewne (kl. IVa i IVb). W przeważającym stopniu znajdują się także gleby mało korzystne do produkcji rolnej z udziałem gleb brunatnych w klasach bonitacyjnych V i VI.

W strukturze użytkowania gruntów dominują obszary uznawane za aktywne biologicznie takie jak: łąki, pastwiska, lasy i zadrzewienia, wody płynące i nieużytki bagienne.

Struktura użytkowania gruntów:

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość ha	Udział w %
1.	Grunty orne i sady	10 053	32,62
2.	Łąki trwałe	5 957	19,34
3.	Pastwiska trwałe	3 104	10,07
4.	Razem użytki rolne (1 + 2 + 3)	19 114	62,03
5.	Lasy i grunty leśne	9 059	29,39

6.	Grunty zadrzewione i zakrzewione	178	0,58
7.	Grunty zabudowane i zurbanizowane	804	2,61
	w tym: drogi	736	-
8.	Wody śródlądowe płynące	293	0,95
9.	Wody śródlądowe stojące	35	0,12
10.	Nieuzytki i inne	1 330	4,32
11.	Razem grunty (4 do 10)	30 813	100

Duży udział ponad 29 % użytków zielonych w ogólnej powierzchni użytków rolnych predysponuje gminę do chowu i hodowli bydła, co odzwierciedla też bliska lokalizacja jednej z największych mleczarni w Polsce: Spółdzielnia Mleczarska „MLEKPOL” w Grajewie.

Zasoby surowcowe:

Głównymi zasobami surowcowymi występującymi na terenie gminy Grajewo jest piasek ze żwirem oraz torf.

W gminie Grajewo udokumentowano złoża surowców mineralnych są następujące złoża kruszywa naturalnego położonych w obrębie miejscowości: Danówek, Dybła, Kurejewka, Mareckie, Elźbiecin, Łosewo, Popowo, Szymany i Wojewodzin.

Wszystkie złoża kruszywa naturalnego położone są poza obszarami prawnej ochrony przyrody. W granicach gminy znajduje się 69 rejonów objętych dokumentacją złóż torfu. Większość z nich leży w granicach otuliny Biebrzańskiego Parku Narodowego lub w dolinie rzeki Ełk.

Warunki klimatyczne:

Klimat gminy ma cechy klimatu kontynentalnego z pewnymi właściwościami klimatu subpolarnego, co wyraża się długą zimą, krótkim przedwiośniem i stosunkowo krótkim okresem wegetacji z najniższą średnią roczną temperaturą powietrza. Klimat gminy charakteryzuje się niezbyt korzystnymi warunkami do produkcji rolnej. Okres wegetacyjny jest krótszy niż średni w kraju i wynosi 195 dni. Niższa jest także średnia temperatura roczna wynosząca około 8°C oraz niższe opady około 502 mm w roku (szczególnie niskie są opady w miesiącach maju, czerwcu i lipcu). Wiatry głównie wieją z zachodu (latem) oraz ze wschodu (zimą). Amplituda średnich miesięcznych temperatur wynosi 21,2°C.

Panujący klimat nie ogranicza w zasadzie upraw żadnych z podstawowych roślin uprawnych.

Walory przyrodnicze i krajobrazowe:

Gmina Grajewo należy do gmin charakteryzujących się stosunkowo wysokim wskaźnikiem lesistości wynoszącym około 29%. Wśród ogólnej powierzchni lasów 9 059 ha, lasy państwowe zajmują około 5 533 ha, tj. 63% ogólnej powierzchni lasów w gminie. Pozostałe lasy to lasy prywatne. Znaczenie gospodarcze lasów jest niewielkie. Na powyższy stan mają wpływ przede wszystkim: młoda struktura drzewostanów, małe zróżnicowanie

gatunków oraz niska odporność siedliskowa. Znaczne powierzchnie leśne położone są w granicach obszarów prawnie chronionych, gdzie gospodarka leśna ogranicza się do pojedynczych wycinek i prac pielęgnacyjnych.

Zwarte kompleksy leśne położone w środkowej i południowej części gminy mają duże znaczenie turystyczno - wypoczynkowe. Występują tutaj bory świeże z drzewostanem sosnowym w wieku 40 - 60 lat tworząc swoisty klimat sprzyjający pobytowi ludności i regenerujący zdrowie. Obszary leśne podnoszą również atrakcyjność krajobrazową.

W strukturze gatunkowej w lasach dominuje sosna, która zajmuje około 60% powierzchni, pozostałe gatunki to brzoza 35% i olsza 5% (w gospod. ind.) W grupie lasów państwowych struktura drzew przedstawia się podobnie: 50% to sosna i 50% to gatunki liściaste - brzoza, olsza oraz domieszkowo dąb, grab, osika.

Administracyjnie gmina dzieli się na 49 sołectw (51 miejscowości) i wchodzi w skład makroregionu funkcjonalnego Zielone Płuca Polski. Niewielki fragment północno - wschodni leży w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Rajgrodzkiego. Do obiektów oraz osobliwości natury, które są chronione bądź zasługują na ochronę należą:

- południowo - wschodni region gminy położony w strefie krajobrazu chronionego. Jest to fragment Pradoliny Biebrzy i okolic Rajgrodu;

- pomnik przyrody - aleja drzew liściastych położona przy szosie Wojewodzin - Wierzbowo 200 szt., na odcinku 1.030 m wyznaczony mocą Zarządzenia Wojewody Łomżyńskiego Nr 54/82 z dnia 26 października 1982 r.

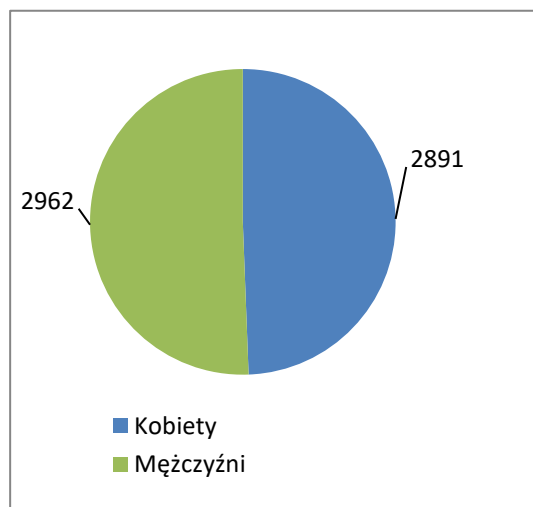
Ponadto na ochronę konserwatorską zasługuje park podworski we wsi Kurejwa.

Na terenie gminy znajdują się 53 obiekty zabytkowe. Większość stanowią drewniane lub murowane domy pochodzące z końca XIX lub z początku XX wieku, należące do właścicieli prywatnych. Lokalizacja tych obiektów występuje na terenie wsi: Białaszewo, Boczki-Świdrowo, Flesze, Gackie, Grozimy, Konopki, Kurejwa, Lipińskie, Łękowo, Łojki, Łosewo, Mareckie, Mierucie, Popowo, Szymany, Wierzbowo, Wojewodzin.

1.2. Demografia

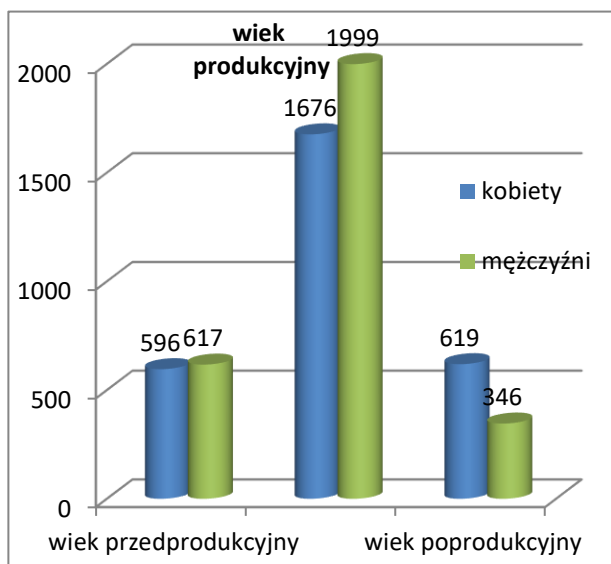
W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. odnotowano spadek liczby ludności gminy Grajewo. Na dzień 31 grudnia 2022 r. stan ludności wyniósł 5853 osoby. Większą część populacji gminy stanowią mężczyźni jest to 50,61%, kobiety zaś 49,24%.

Struktura ludności wg płci w Gminie Grajewo w 2022 r.

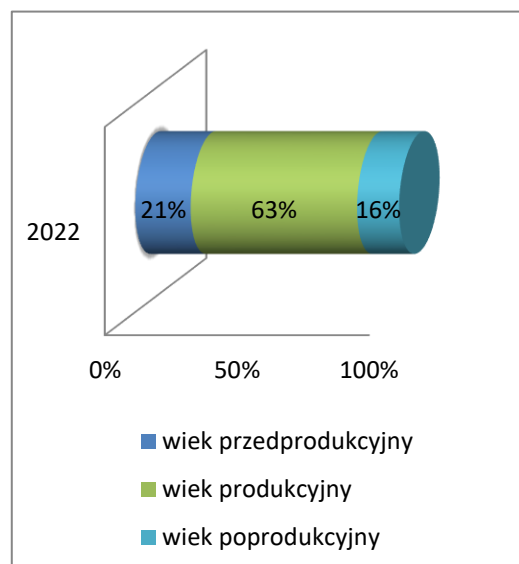

W 2022 r. przyrost naturalny ukształtował się na poziomie: -45. W tym okresie zarejestrowano 44 urodzeń i 89 zgonów.

Ludność Gminy Grajewo w podziale na grupy wiekowe w 2022 r.

Udział ludności wg. grup wieku w % ludności ogółem

Dane z ewidencji ludności gminy Grajewo wskazują, że w 2022 r. na terenie gminy miało miejsce łącznie 142 zameldowań na pobyt stały. Na pobyt czasowy zameldowano 44 osoby. Z pobytu stałego w gminie wymeldowało się 191 osób.

Struktura ludności w miejscowościach gminy Grajewo w podziale na płeć w 2022 r.

Miejscowość	Liczba ludności	
	kobiety	mężczyźni
BIAŁASZEWO	132	120
BIAŁASZEWO-KOLONIA	50	48
BIAŁOGRĄDY	61	58
BOCZKI-ŚWIDROWO	103	83
BRZozowa WÓLKA	35	45
BRZozowo	21	25
CHOJNÓWEK	20	24
CIEMNOSZYJE	116	110
CYPRKI	44	49
DANÓWEK	32	27
DYBŁA	31	51
ELŻBIECIN	13	10
FLESZE	27	22
GACKIE	29	26
GODLEWO	33	32
GROZIMY	31	36
KACPROWO	65	66
KAPICE	52	49
KONOPKI	87	76
KONOPKI-KOLONIE	37	46
KOSZARÓWKA	142	135
KOTY-RYBNO	25	33
KUREJEWKA	34	29
KUREJWA	52	47
KURKI	17	19
LIPIŃSKIE	32	32
ŁAMANE GRĄDY	11	13
ŁĘKOWO	26	36
ŁOJKI	27	30
ŁOSEWO	38	35
MARECKIE	33	45
MIERUCIE	68	60
MODZELE	34	41
OKÓŁ	29	33
PIENIAŻKI	11	18
PODLASEK	5	5
POPOWO	171	172
PRZECHODY	63	69
RUDA	216	239
SIENICKIE	2	6
SIKORA	37	55
SOJCZYN BOROWY	112	123
SOJCZYNEK	15	10
SOJCZYN GRĄDOWY	9	14
SZYMANY	121	108
SZYMANY-KOLONIE	40	49
TOCZYŁOWO	114	105
UŚCIANKI	27	23
WIERZBOWO	141	162
WOJEWODZIN	195	184
ZABOROWO	25	29

W 2022 r. dziewięć par małżeńskich spośród mieszkańców gminy Grajewo obchodziły jubileusz złotych godów. Jubilaci zostali uhonorowani nadanymi medalami, które przyznaje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, „Za długoletnie pożycie małżeńskie”.

2. Zarządzanie gminą

2.1. Wójt Gminy Grajewo

Wójt Gminy Grajewo jest organem wykonawczym Gminy, którego kadencja trwa 5 lat. Wykonuje on uchwały Rady Gminy i zadania określone przepisami prawa. Do zadań wójta należy w szczególności:

- przygotowywanie projektów uchwał rady gminy i określanie sposobu ich wykonywania,
- przygotowywanie projektu budżetu gminy i jego wykonywanie,
- przygotowywanie sprawozdań ze swojej działalności, w tym raportu o stanie Gminy,
- wydawanie decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej,
- gospodarowanie mieniem komunalnym,
- pełnienie funkcji kierownika urzędu,
- wykonywanie zadań zleconych i innych zadań określonych odrębnymi przepisami prawa,
- wykonywanie czynności wynikających z prawa pracy wobec pracowników urzędu i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych,
- kierowanie bieżącymi sprawami gminy i reprezentowanie jej na zewnątrz.

Wójtem Gminy Grajewo od 1998 roku jest Stanisław Szleter, który aktualnie pełni swoją funkcję VI kadencję. Wójt Gminy aktywnie współpracuje z wieloma organizacjami. Jest Prezesem Zarządu Gminnego OSP w Grajewie, Prezesem Zarządu Lokalnej Grupy Działania „Biebrzański Dar Natury”. Działa jako członek Powiatowej Rady Rynku Pracy oraz w wielu innych organizacjach pozarządowych.

W roku 2022 Wójt wydał 106 zarządzeń.

2.2. Rada Gminy Grajewo

Rada Gminy Grajewo jest organem stanowiącym i kontrolnym, wybieranym na pięcioletnią kadencję. Do właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy. Są to m.in.: uchwalanie statutu gminy, uchwalanie budżetu gminy, uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego czy też podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach. Rada obraduje na sesjach zwołanych przez Przewodniczącą Rady. Termin sesji,

jej miejsce i porządek obrad podawany jest do wiadomości mieszkańców. Radę Gminy Grajewo tworzy 15 radnych.

Radni Gminy Grajewo VIII kadencji (2018-2024):

L.P.	Nazwisko i imię	Okręg
1.	Danowska Ewa	Godlewo, Grozimy, Łosewo, Modzele, Okół
2.	Dąbrowski Jan	Białogrądy, Kapice, Przechody
3.	Gleba Stanisław	Ruda
4.	Jankowska Anna Hanna	Łękowo, Wojewodzin
5.	Maciorowski Robert	Łojki, Podlasek, Sojczyn Borowy, Sojczyn Grądowy
6.	Motus Marek	Białaszewo-Kolonia, Brzozowo, Lipińskie, Sienickie, Sojczynek, Zaborowo
7.	Olszewska Ewa	Popowo
8.	Organek Henryk	Białaszewo, Gackie, Pieniędzy
9.	Perkowski Wiesław	Konopki, Konopki-Kolonie, Mierucie, Uścianki
10.	Szumski Elżbieta	Brzozowa Wólka, Ciemnoszyje
11.	Wiśniewski Karol	Boczki-Świdrowo, Dybła, Mareckie
12.	Wudarczyk Beata Ewa	Danówek, Elżbiecin, Koszarówka, Koty-Rybno, Sikora
13.	Wysocki Sławomir Andrzej	Chojnówek, Cyprki, Flesze, Kurejewka, Kurejwa, Kurki
14.	Zwolińska Beata	Łamane Grądy, Szymany, Szymany-Kolonie, Toczyłowo
15.	Żabińska Aneta	Kacprowo, Wierzbowo

W 2022 roku Rada Gminy Grajewo obradowała na 10 sesjach w tym 5 nadzwyczajnych podejmując ogółem 67 uchwał.

W 2022 roku Rada Gminy Grajewo podjęła 33 uchwały, które zgodnie z właściwościami zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Organ nadzoru (Wojewoda Podlaski) wszczął jedno postępowanie nadzorcze wobec uchwały podjętej przez Radę Gminy Grajewo w 2022 roku. Regionalna Izba Obrachunkowa nie wszczęła żadnego postępowania.

Podjmując uchwały Rada Gminy bazowała na niżej wymienionych dokumentach:

Lp.	Nazwa strategii, programu, planu	Nazwa aktu wprowadzającego	Czas obowiązywania
1.	Zatwierdzenie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grajewo /z późn.zm./	Uchwała Nr 179/XXXV/09 Rady Gminy Grajewo z dnia 28 października 2009 roku.	w trakcie realizacji

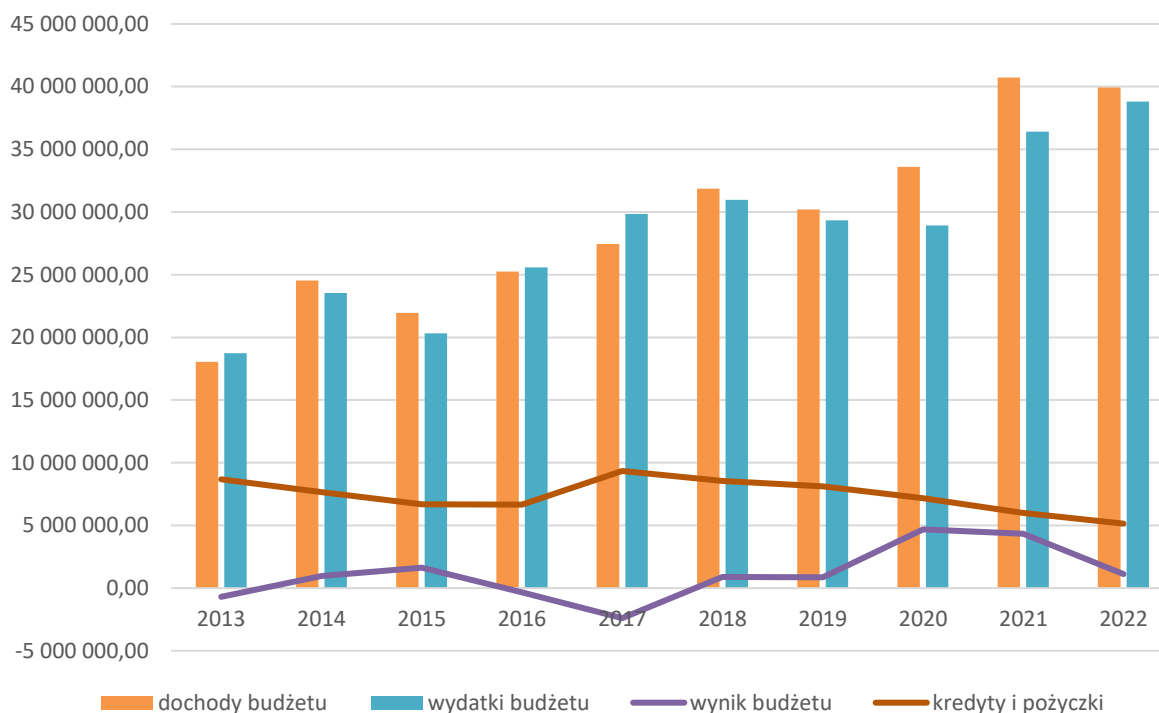
2.	Przyjęcie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2022.	Uchwała Nr 77/XII/15 Rady Gminy Grajewo z dnia 30 grudnia 2015 roku.	w trakcie realizacji
3.	w sprawie zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony.	Uchwała Nr 62/XIII/11 Rady Gminy Grajewo z dnia 29 grudnia 2011 roku z późn. zm.	w trakcie realizacji
4.	Aktualizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grajewo na lata 2023-2028.	Uchwała Nr 294/XLVII/22 Rady Gminy Grajewo z dnia 21 grudnia 2022 roku.	w trakcie realizacji
5.	Przyjęcie Programu Wspierania Rodziny w Gminie Grajewo na lata 2022-2024.	Uchwała Nr 224/XXXVI/21 Rady Gminy Grajewo z dnia 9 grudnia 2021 roku.	w trakcie realizacji
6.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Grajewo dla terenów położonych w obrębie wsi Popowo	Uchwała Nr 229/ XXXVII/21 Rady Gminy Grajewo z dnia 22 grudnia 2021 roku.	w trakcie realizacji
7.	uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miejscowości Kurejwa, gmina Grajewo	Uchwała Nr 230/ XXXVII/21 Rady Gminy Grajewo z dnia 22 grudnia 2021 roku.	w trakcie realizacji

3. Finanse Gminy Grajewo

Kształtowanie się podstawowych parametrów budżetu na przestrzeni lat 2013-2022 (tabela nr 1):

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
dochody budżetu	18 044 795,66	24 524 719,77	21 956 809,96	25 238 378,66	27 439 752,79	31 875 619,07	30 201 179,91	33 603 296,10	40 735 672,18	39 924 589,78
dochody bieżące	17 917 063,49	19 845 033,69	20 210 522,55	24 523 892,08	27 281 324,80	29 438 065,20	29 764 243,76	31 120 141,50	33 802 067,46	38 346 967,12
dochody majątkowe	127 732,17	4 679 686,08	1 746 287,41	714 486,58	158 427,99	2 437 553,87	436 936,15	2 483 154,60	6 933 604,72	1 577 622,66
wydatki budżetu	18 746 856,39	23 547 311,79	20 331 595,02	25 576 914,46	29 835 222,20	30 973 931,51	29 330 575,28	28 917 632,34	36 403 171,69	38 803 322,86
wydatki bieżące	17 004 017,70	17 399 985,34	17 682 559,50	22 884 711,97	26 029 745,91	26 060 506,31	27 583 724,86	2 725 891,63	29 332 855,27	33 841 438,49
wydatki majątkowe	1 742 838,69	6 147 326,45	2 649 035,52	2 692 202,49	3 805 476,29	4 913 425,20	1 746 850,42	1 658 715,71	7 070 316,42	4 961 884,37
wynik budżetu	-702 060,73	977 407,98	1 625 214,94	-338 535,80	-2 395 469,41	901 687,56	870 604,63	4 685 663,76	4 332 500,49	1 121 266,92
kredyty i pożyczki	8 681 150,07	7 662 193,00	6 698 949,80	6 664 099,12	9 343 207,54	8 554 382,76	8 128 101,08	7 166 159,98	5 988 130,00	5 144 386,00
obsługa długu	338 306,52	303 379,78	215 287,89	192 521,40	191 323,91	220 409,71	231 637,44	144 445,02	90 249,65	337 123,44

Podstawowe parametry ekonomiczne w latach 2013-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu

3.1. Budżet gminy

Budżet Gminy Grajewo przyjęty uchwałą Nr 226/XXXVII/21 Rady Gminy Grajewo w dniu 22 grudnia 2021 roku zakładał:

- uzyskanie dochodów w wysokości 31.455.654,00 zł,
- realizację wydatków na poziomie 33.186.717,00 zł,
- pozyskanie przychodów w kwocie 2.574.807,00 zł,
- realizację rozchodów na poziomie 843.744,00 zł.

W trakcie roku budżetowego dokonano łącznie 43 zmian budżetu, z czego: uchwałą Rady Gminy 9 razy, zarządzeniem Wójta Gminy 34 razy (tabela nr 2). Za każdym razem wprowadzone zmiany dotyczyły głównie zwiększeń z tytułu przyznanych dotacji, bieżącej weryfikacji wykonania zarówno planu dochodów jak i wydatków, zmian w zadaniach inwestycyjnych.

Tabela nr 2. Wykaz zmian w budżecie gminy w 2022 roku

Lp.	Nr uchwały / zarządzenia	Dochody w zł		Wydatki w zł		Przychody w zł		Rozchody w zł	
		zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia
1	334/22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Raport o stanie Gminy Grajewo za 2022 r.

2	235/XXXVIII/22	263 706,00	20 351,00	1 547 346,00	102 061,00	1 201 930,00	0,00	0,00	0,00
3	339/22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4	341/22	15 700,00	4 828,00	15 700,00	4 828,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	345/22	191 638,00	0,00	191 638,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6	245/XL/22	1 726 048,00	49 362,00	2 335 728,00	200 042,00	459 000,00	0,00	0,00	0,00
7	347/22	116 146,00	0,00	116 146,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8	350/22	14 710,00	0,00	14 710,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9	352/22	166 099,00	0,00	166 099,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10	354/22	1 031 478,89	0,00	1 031 478,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11	252/XLI/22	151 297,00	5 020 000,00	1 075 978,00	5 463 365,00	481 316,00	0,00	0,00	0,00
12	365/22	22 049,38	40 060,00	22 049,38	40 060,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13	368/22	26 880,00	0,00	26 880,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14	255/XLII/22	119 979,00	0,00	119 979,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15	374/22	22 127,59	0,00	22 127,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
16	375/22	6 600,00	0,00	6 600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
17	379/22	24 920,00	0,00	24 920,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
18	269/XLIII/22	573 492,00	24 865,00	671 494,00	122 867,00	0,00	0,00	0,00	0,00
19	387/22	18 760,00	0,00	18 760,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
20	389/22	53 756,00	0,00	53 756,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
21	392/22	8 145,00	0,00	8 145,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
22	394/22	277 372,00	0,00	277 372,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
23	395/22	10 159,00	0,00	10 159,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
24	279/XLIV/22	636 092,97	251 233,97	818 622,97	433 763,97	0,00	0,00	0,00	0,00
25	400/22	11 860,00	0,00	11 860,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
26	404/22	1 500,00	0,00	1 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
27	407/22	95 243,71	0,00	95 243,71	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
28	408/22	2 129 946,84	0,00	2 129 946,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29	283/XLV/22	540 960,18	10 114,00	859 268,18	328 422,00	0,00	0,00	0,00	0,00
30	412/22	21 000,00	64 000,00	21 000,00	64 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
31	414/22	651 038,14	0,00	651 038,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
32	415/22	167 738,00	0,00	167 738,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
33	289/XLVI/22	3 316 023,27	81 925,00	851 360,00	108 619,73	0,00	2 491 358,00	0,00	0,00
34	418/22	984 463,42	3 000,00	984 463,42	3 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00

35	422/22	13 507,00	104 852,00	13 507,00	104 852,00	0,00	0,00	0,00	0,00
36	424/22	683 400,00	0,00	683 400,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
37	425/22	1 346 401,00	8 770,00	1 346 401,00	8 770,00	0,00	0,00	0,00	0,00
38	427/22	35 377,00	0,00	35 377,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
39	430/22	10 060,00	0,00	10 060,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
40	431/22	15 531,94	0,00	15 531,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
41	298/XLVII/22	2 951 938,44	3 110 329,84	891 835,60	1 050 227,00	0,00	0,00	0,00	0,00
42	432/22	17 226,10	0,00	17 226,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
43	433/22	322,10	0,00	322,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

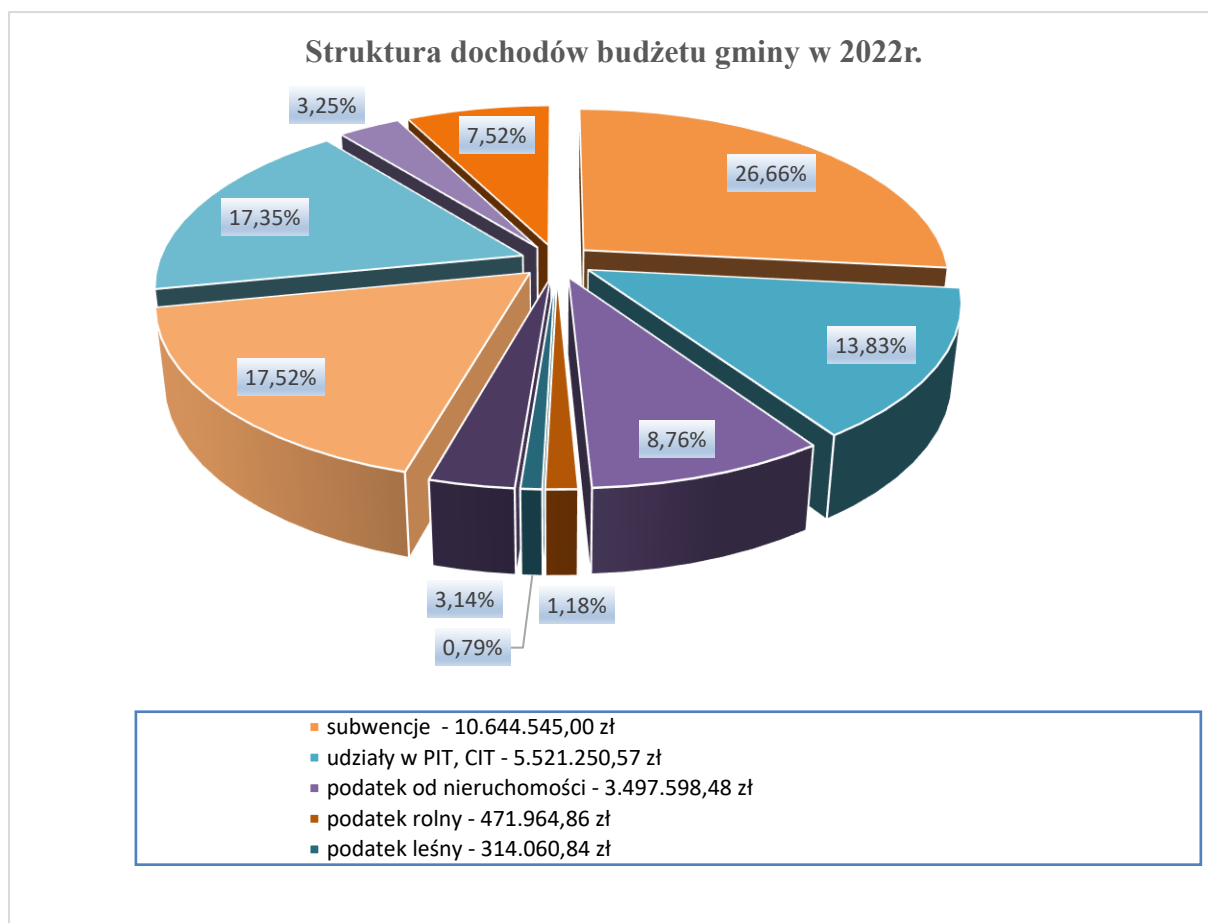
W wyniku wprowadzonych w trakcie roku zmian budżet Gminy na dzień 31 grudnia 2022 roku ukształtował się na następującym poziomie (tabela nr 3):

Wyszczególnienie	Plan po zmianach na dzień 31.12.2022r.	Wykonanie na dzień 31.12.2022r.	%
Dochody budżetu gminy	41 132 656,16	39 924 589,78	97,06%
bieżące	39 365 977,16	38 346 967,12	97,41%
majątkowe	1 766 679,00	1 577 622,66	89,30%
Wydatki budżetu gminy	42 514 607,16	38 803 322,86	91,27%
bieżące	37 024 395,16	33 841 438,49	91,40%
majątkowe	5 490 212,00	4 961 884,37	90,38%
Nadwyżka (+) /deficyt (-)	-1 381 951,00	1 121 266,92	xxx
xxx	xxx	xxx	xxx
Przychody ogółem	2 225 695,00	8 391 674,91	xxx
Rozchody ogółem	843 744,00	843 744,00	xxx
Przychody minus rozchody	1 381 951,00	7 547 930,91	xxx

Dochód budżetu w przeliczeniu na 1 mieszkańca - 6.821,22 zł

Wydatki budżetu w przeliczeniu na 1 mieszkańca - 6.629,65 zł

3.2. Dochody gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania Rb-27S za 2022 rok

Dochody budżetu Gminy Grajewo za 2022 rok na plan po zmianach 41.132.656,16 zł wykonano w wysokości 399.24.589,78 zł. Stanowi to 97,06% wykonania w stosunku do planu.

W strukturze dochodów znaczący udział odgrywiają dochody bieżące, które w 2022 roku zostały wykonane na poziomie 38.346.967,12 zł, tj. w 97,41% w stosunku do planu wynoszącego 39.365.977,16 zł.

Realizacja planu dochodów bieżących w 2022r. według źródeł ich pochodzenia (tabela nr 4).

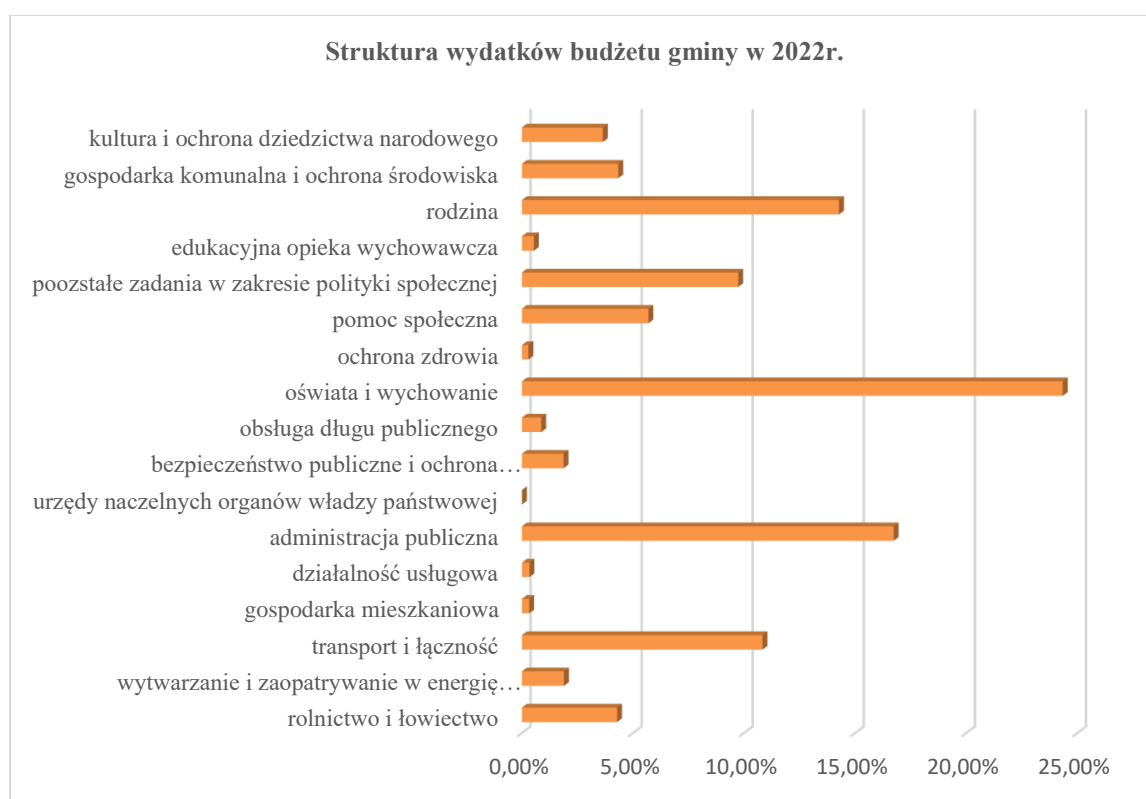
Wyszczególnienie	Plan dochodów na 01.01.2022r.	Plan dochodów na 31.12.2022r.	Wykonanie dochodów na 31.12.2022r.	Realizacja planu dochodów po zmianach (w %)	% udział w dochodach bieżących razem
Dotacje i dochody celowe	6 723 048,00	14 726 827,89	13 855 425,55	94,08%	36,13%
Subwencja ogólna	10 398 895,00	10 644 545,00	10 644 545,00	100,00%	27,76%
Udziały w PIT i CIT	2 632 832,00	5 521 250,57	5 521 250,57	100,00%	14,40%
Wpływy z podatków i opłat	5 653 934,00	6 981 561,00	7 013 023,73	100,45%	18,29%
Pozostałe dochody	891 342,00	1 491 792,70	1 312 722,27	88,00%	3,42%

Dochody majątkowe Gminy Grajewo w 2022 roku zostały wykonane na poziomie 1.577.622,66 zł, co stanowi 89,30% w stosunku do planu wynoszącego 1.766.679,00 zł.

Realizacja planu dochodów majątkowych w 2022r. według źródeł ich pochodzenia (tabela nr 5).

Wyszczególnienie	Plan dochodów na 01.01.2022r.	Plan dochodów na 31.12.2022r.	Wykonanie dochodów na 31.12.2022r.	Realizacja planu dochodów po zmianach (w %)	% udział w dochodach majątkowych razem
Dochody z majątku	75 000,00	210 537,00	211 786,79	100,59%	13,42%
Dotacje i środki na inwestycje	5 080 603,00	1 556 142,00	1 365 835,87	87,77%	86,58%

3.3. Wydatki gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania Rb-28S za 2022 rok

Wydatki budżetu Gminy Grajewo za 2022 rok na plan po zmianach 42.514.607,16 zł wykonano w wysokości 38.803.322,86 zł. Stanowi to 91,27% wykonania w stosunku do planu.

Realizacja planu wydatków ogółem w 2022 r. w Gminie Grajewo według działów klasyfikacji budżetowej (tabela nr 6).

Dział	Wyszczególnienie	Plan wydatków na 01.01.2022r.	Plan wydatków na 31.12.2022r.	Wykonanie wydatków na 31.12.2022r.	Realizacja planu wydatków po zmianach (w %)	Udział (w %) w wydatkach ogółem
010	Rolnictwo i łowiectwo	111 000,00	2 103 248,03	1 661 773,74	79,01%	4,28%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	570 184,00	1 091 233,27	734 259,41	67,29%	1,89%
600	Transport i łączność	6 340 493,00	4 279 853,00	4 201 192,39	98,16%	10,83%
700	Gospodarka mieszkaniowa	130 000,00	148 000,00	127 901,20	86,42%	0,33%
710	Działalność usługowa	98 500,00	148 500,00	131 401,05	88,49%	0,34%
750	Administracja publiczna	6 236 809,00	6 861 263,97	6 492 634,73	94,63%	16,73%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1 190,00	1 190,00	1 190,00	100,00%	0,00%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	405 543,00	756 365,00	726 403,07	96,04%	1,87%
757	Obsługa długu publicznego	232 000,00	342 000,00	337 123,44	98,57%	0,87%
758	Różne rozliczenia	110 000,00	100 000,00	0,00	0,00%	0,00%
801	Oświata i wychowanie	8 366 087,00	9 989 601,18	9 446 135,37	94,56%	24,34%
851	Ochrona zdrowia	79 450,00	126 569,00	114 009,89	90,08%	0,29%
852	Pomoc społeczna	1 654 234,00	2 355 398,00	2 208 798,35	93,78%	5,69%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	4 564 804,00	3 778 083,68	82,77%	9,74%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	50 000,00	208 260,00	208 101,51	99,92%	0,54%
855	Rodzina	5 644 323,00	5 588 615,71	5 537 665,00	99,09%	14,27%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 824 292,00	2 355 642,00	1 682 650,74	71,43%	4,34%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 332 612,00	1 494 064,00	1 413 999,29	94,64%	3,64%
	RAZEM WYDATKI OGÓLEM	33 186 717,00	42 514 607,16	38 803 322,86	91,27%	100,00%

Uwzględniając podział wydatków na bieżące i majątkowe, widoczny jest przeważający udział wydatków bieżących, które stanowią ok. 87,21% wykonanych wydatków budżetu. Środki te przeznaczono na realizację zadań gminy jako samorządu (wydatki oświatowe, pomoc społeczną, administrację publiczną, utrzymanie dróg, działalność kulturalną).

Wykonanie wydatków bieżących w 2022 roku na poziomie 91,40% obejmuje realizację wydatków związanych z bieżącym funkcjonowaniem jednostek budżetowych i Urzędu, tj. wypłatę wynagrodzeń i składek od nich naliczanych, świadczeń na rzecz osób fizycznych wydatki związane z bieżącym utrzymaniem. Wykonanie natomiast wydatków majątkowych

na poziomie 90,38% świadczy o zrealizowaniu prawie wszystkich zadań majątkowych przyjętych w budżecie.

Wysokość zaplanowanych wydatków bieżących bez odsetek i prowizji od kredytów i pożyczek na dzień 31.12.2022r. wynosi 36.682.395,16 zł, wykonanie stanowi 91,33%, tj. 33.504.315,05 zł, z tego na wynagrodzenia i pochodne zaplanowano kwotę 13.371.259,77 zł, wydatkowano kwotę 12.877.859,05 zł, tj. 96,31%.

Na wydatki bieżące, związane z obsługą długu, tj. odsetki i prowizje od kredytów i pożyczek zaplanowano w roku 2022 kwotę 342.000,00 zł, wykonanie zaś wyniosło 337.123,44 zł, tj. 98,57%.

Wydatki majątkowe na plan po zmianach 5.490.212,00 zł wykonano w kwocie 4.961.884,37 zł, co stanowi 90,38% wykonania w stosunku do planu. Wartości zrealizowanych w 2022 roku wydatków majątkowych według działów klasyfikacji przedstawia tabela nr 7.

Realizacja planu wydatków majątkowych w 2022r. w Gminie Grajewo według działów klasyfikacji budżetowej (tabela nr 7).

Dział	Rozdział	Nazwa zadania inwestycyjnego	Plan wydatków na dzień 01.01.2022r.	Plan wydatków na dzień 31.12.2022r.	Wykonanie wydatków na dzień 31.12.2022r.	Realizacja a planu po zmianach (%)	Udział w wydatkach majątkowych ogółem (%)
010	01044	Opracowanie koncepcji wraz z dokumentacją projektowo - kosztorysową gminnej oczyszczalni ścieków wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą	70 000,00	70 000,00	0,00	0,00%	0,00%
010	01043	Budowa i rozbudowa urządzeń wodociągowych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na terenie SUW w m. Wojewodzin i przepompowni wody w m. Popowo	0,00	200,00	50,00	25,00%	0,00%
010	01043	Przebudowa i rozbudowa sieci wodociągowej w m. Wojewodzin	0,00	200,00	0,00	0,00%	0,00%
010	01043	Rozbudowa wodociągu grupowego WOJEWODZIN na terenie gminy	0,00	411 316,00	42 851,00	10,42%	0,90%
600	60016	Przebudowa drogi gminnej nr 10336B Szymany - Szymany Kolonie	615 072,00	637 070,00	633 902,21	99,50%	13,33%
600	60016	Przebudowa dróg gminnych relacji Kurki - Kurejwa, Popowo - Kurejwa	179 230,00	179 232,00	179 231,76	100,00%	3,77%
600	60016	Przebudowa drogi gminnej nr 142532B Białaszewo - Sulewo Kownaty do granicy z gminą Wąsosz	0,00	1 648 472,00	1 647 788,75	99,96%	34,65%
600	60016	Opracowanie dokumentacji na przebudowę drogi Łosewo - Okół	25 000,00	43 000,00	41 895,37	97,43%	0,88%
600	60016	Opracowanie dokumentacji na przebudowę dróg gminnych w m. Białogrądy - 142514B, 142511B, 142512B	0,00	48 400,00	42 415,00	87,63%	0,89%
600	60016	Opracowanie dokumentacji na przebudowę drogi gminnej nr 142523B oraz 142524Bw m. Ciemnoszyje	0,00	32 400,00	26 275,17	81,10%	0,55%
600	60016	Opracowanie dokumentacji na przebudowę drogi gminnej nr 103311B Wojewodzin - Łękowo	0,00	91 200,00	67 431,11	73,94%	1,42%
600	60016	Przebudowa z rozbudową drogi gminnej w m. Mierucie	0,00	20 000,00	20 000,00	100,00%	0,42%
600	60016	Przebudowa drogi gminnej nr 103329B w m. Popowo	218 974,00	632 639,00	632 019,26	99,90%	13,29%

Raport o stanie Gminy Grajewo za 2022 r.

600	60016	Przebudowa drogi gminnej nr 103338B grunty wsi Toczyłowo poprzez trójwarstwowe utwalenie nawierzchni emulsja asfaltową i kruszywem naturalnym	0,00	326 238,00	325 675,74	99,83%	6,85%
600	60016	Modernizacja dróg gminnych w m. Toczyłowo	5 000 000,00	35 500,00	32 395,37	91,25%	0,68%
600	60016	Opracowanie dokumentacji na przebudowę dróg gminnych w m. Toczyłowo nr 103340B i droga bez numeru	0,00	15 000,00	14 200,00	94,67%	0,30%
700	70005	Wykup gruntów pod drogi i inwestycje gminne	50 000,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%
801	80101	Zakup urządzeń wielofunkcyjnych do SP Białaszewo, SP Wierzbowo	0,00	32 000,00	31 600,00	98,75%	0,66%
801	80113	Zakup autobusu	0,00	111 000,00	110 880,50	99,89%	2,33%
801	80195	Projekt "Wiedza kluczem do rozwoju" - zakup zestawu nagłośnieniowego, wirtualna pracownia wieloprezydentowa, wirtualne laboratorium przedmiotowe	0,00	105 628,00	92 535,00	87,60%	1,95%
900	90004	Zakup kosiarki - traktorek	0,00	25 000,00	24 999,00	100,00%	0,53%
900	90015	Rozbudowa oświetlenia w m. Sojczyń Borowy	60 000,00	60 000,00	36 021,90	60,04%	0,76%
900	90095	Adaptacja budynku mieszkalnego na cele biurowe w Danówku	0,00	80 000,00	76 749,56	95,94%	1,61%
900	90095	Wykup ciągnika z leasingu	18 000,00	18 000,00	15 990,00	88,83%	0,34%
921	92109	Budowa budynku świetlicy wiejskiej w m. Toczyłowo wraz z garażem OSP	615 700,00	635 500,00	635 360,49	99,98%	13,36%
921	92195	Budowa boiska w m. Koszarówka	0,00	25 000,00	24 900,18	99,60%	0,52%
		Razem	6 851 976,00	5 282 995,00	4 755 167,37	90,01%	100,00%

Realizacja wydatków na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z funduszy strukturalnych i funduszu spójności na dzień 31.12.2022r. (tabela nr 8)

Lp.	Nazwa zadania	Program	Okres realizacji	Łączne planowane koszty finansowe zadania	Plan na dzień 31.12.2022r.	Wykonanie na dzień 31.12.2022r.
1	Wiedza kluczem do rozwoju	RPO WP na lata 2014-2020	2021-2023	1 102 180,00	833 878,00	775 635,25
2	Rozszerzenie oferty edukacyjnej Przedszkola w Rudzie	RPO WP na lata 2014-2020	2020-2023	287 663,00	67 222,00	44 472,28
3	Klub seniora w Gminie Grajewo	RPO WP na lata 2014-2020	2021-2023	301 060,00	163 542,00	156 469,98
4	Cyfrowa Gmina - Granty PPGR	Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020	2022	65 931,00	65 931,00	65 924,87
5	Cyfrowa Gmina	Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020	2022	173 160,00	173 160,00	152 853,00
6	Przebudowa drogi gminnej nr 103338B grunty wsi Toczyłowo poprzez trójwarstwowe utwalenie nawierzchni emulsja asfaltową i kruszywem naturalnym	PROW WP na lata 2014-2020	2022	321 238,00	326 238,00	325 675,74

Zestawienie dotacji udzielonych z budżetu Gminy Grajewo na dzień 31.12.2022r. (tabela nr 9)

Lp.	Podmiot dotowany / zadanie	Plan dotacji na 31.12.2022r.	Wykonanie na dzień 31.12.2022r.
Dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych			
1	Gminna Biblioteka Publiczna Gminy Grajewo z siedzibą w Rudzie (92116 § 2480)	261 000,00	228 239,98
2	Powiat Grajewski (60014 § 6300)	138 217,00	138 217,00
3	Powiat Grajewski (85111 § 6300)	10 000,00	10 000,00
4	Powiat Grajewski (85111 § 6300)	20 000,00	20 000,00
5	Miasto Grajewo (92120 § 6300)	20 000,00	20 000,00
6	Powiat Grajewski (85295 § 2710)	13 387,00	12 948,00
7	Miasto Grajewo (85154 § 2310)	6 500,00	6 500,00
Dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych			
1	Bieżąca konserwacja urządzeń wodnych melioracji szczegółowych położonych na terenie gminy (01009 § 2830)	25 000,00	25 000,00

Zestawienie przychodów i rozchodów budżetu Gminy Grajewo na 31.12.2022r. (tabela nr 10)

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 01.01.2022r.	Plan na 31.12.2022r.	Wykonanie na dzień 31.12.2022r.
Przychody ogółem		2 574 807,00	2 225 695,00	8 391 674,91
1	Nadwyżka z lat ubiegłych, pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8	0,00	0,00	1 979 541,28
2	Przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków	223 140,00	272 643,00	424 003,63
3	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6	581 667,00	183 052,00	5 988 130,00
4	Przychody z zaciągniętych i kredytów na rynku krajowym	1 770 000,00	1 770 000,00	0,00
Rozchody ogółem		843 744,00	843 744,00	843 744,00
1	Splaty otrzymanych krajowych kredytów i pożyczek	843 744,00	843 744,00	843 744,00

4. Inwestycje

Inwestycje samorządu gminnego to całość wydatków inwestycyjnych podejmowanych przez organy samorządu gminnego mających na celu powiększenie jej majątku, a przy tym jej rozwój społeczny i gospodarczy. Inwestycje podejmowane przez Gminę Grajewo w roku 2022 są podstawowym czynnikiem rozbudowy lokalnej infrastruktury technicznej i społecznej. Do najważniejszych należą:

1. Przebudowa drogi gminnej nr 103338B grunty wsi Toczyłowo poprzez trójwarstwowe utwalenie nawierzchni emulsją asfaltową i kruszywem naturalnym o dł. 1,66km – wartość zadania 320 532,74 zł

- zrealizowano ze środków PROW 190 400,00 zł

2. Wykonanie przebudowy drogi gminnej nr 103329B w miejscowości Popowo, na kwotę 626 787,25 zł

- dofinansowano z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg -270 935,59 zł

- wartość zadania 626 787,25 zł

3. Rozpoczęcie budowy Świetlicy Wiejskiej w miejscowości Toczyłowo wraz z garażem OSP

- wartość zadania 635 500,00 zł, realizacja ze środków własnych

- wartość robót zrealizowanych w roku 2022 – 505 500,00 zł

4. Przebudowa drogi gminnej nr 142532B Białaszewo – Sulewo Kownaty do granicy z gminą Wąsosz o dł. 1,356km

- wartość zadania 1 626 876,35 zł

- dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg 816 100,00 zł

5. Wykonanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi Łosewo – Okół

- wartość dokumentacji 25 000,00 zł, ze środków własnych

6. Wykonanie dokumentacji projektowej na wykonanie przebudowy drogi gminnej nr 103311B Wojewodzin – Łękowo

- wartość dokumentacji 35 000,00 zł, ze środków własnych

7. Wykonanie dokumentacji projektowej na wykonanie przebudowę dróg gminnych w m. Białogrądy

- wartość dokumentacji 31 000,00 zł, ze środków własnych

5. Gospodarka komunalna

5.1. Informacja o stanie mienia komunalnego

Wartość początkowa majątku Gminy Grajewo na dzień 1 stycznia 2022 r. wynosiła 65 763 482,23 zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2022 r. stanowiła kwotę 70 151 186,27 zł co oznacza wzrost 6,67 % w stosunku do 31 grudnia roku poprzedniego. W skład majątku wchodzi środki trwałe wg grup rodzajowych oraz udziały w spółkach prawa handlowego.

Zestawienie zmian wartości środków trwałych:

Lp.	Wyszczególnienie według grup rodzajowych	Wartość początkowa - stan na 01.01.2022 r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	Wartość początkowa - stan na koniec roku obrotowego
1	Grunty	3 828 979,39	0	36 093,00	3 792 886,39
1.1	Grunty stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego, przekazane w użytkowanie wieczyste innym podmiotom	327 694,50	0,00	35 136,00	292 558,50
2	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	50 433 589,06	7 498 224,57	0,00	57 931 813,63
3	Urządzenia techniczne i maszyny	3 125 948,62	48 870,00	76 510,02	3 098 308,60
4	Środki transportu	2 787 271,03	167 859,50	256 502,50	2 698 628,03
5	Inne środki trwałe	1 182 839,58	77 956,90	30 351,22	1 230 445,26
6	Środki trwałe w budowie (inwestycje)	4 404 854,55	4 848 216,55	7 853 966,74	1 399 104,36
7	Zaliczki na środki trwałe w budowie (inwestycje)	0,00	0,00	0,00	0,00
	Wartość początkowa środków trwałych - ogółem	65 763 482,23	12 641 127,52	8 253 423,48	70 151 186,27

Wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz papierów wartościowych na dzień 31.12.2022 r.

Lp.	Wyszczególnienie papierów wartościowych z podziałem na ich rodzaje, np. akcje, udziały, dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe	Stan na początek roku obrotowego		Stan na koniec roku obrotowego	
		Ilość	Wartość	Ilość	Wartość
1	Akcje serii A - Agencja Rozwoju Regionalnego SA	30	3 000,00	0	0
2	Udziały - BIOM Sp z o. o.	183	91 500,00	183	91 500,00
3	Udziały-BIOM TRANS Sp. z o.o.	60	30 000,00	60	30 000,00
	Ogółem	273	124 500,00	243	121 500,00

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Grajewo na lata 2018 – 2023 (Uchwała NR 239/XLI/18 Rady Gminy Grajewo z dnia 29 sierpnia 2018r. w sprawie

przyjęcia „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Grajewo na lata 2018-2023”) została uchylona uchwałą Nr 209/XXXIII/21 z dnia 11.10.2021 r.

Mieszkaniowy zasób Gminy Grajewo, według stanu na stan 31.12.2022 nie posiada lokali mieszkalnych.

Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

Nieruchomości gminne zlokalizowane są w 49 obrębach ewidencyjnych o łącznej powierzchni 560,66 ha .

Największy obszar nieruchomości gminnych stanowią tereny komunikacyjne – drogi – 84,71 % oraz grunty rolne – 4,71 %, natomiast najmniejszy obszar zajmują tereny przemysłowe Ba -0,72 % oraz tereny mieszkaniowe – B - 0,30 % .

W 2022 zgodnie z Planem wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Grajewo na lata 2022 – 2024r. gospodarowano gruntami gminnymi w następujący sposób :

1. Sprzedano 6 działek w miejscowościach : Popowo, Kapice i Białogrądy o łącznej powierzchni 1,3219 ha.

2. Nabyto 11 działek decyzją Wójta Gminy Grajewo w m. Toczyłowo, Koszarówka, Uścianki, Popowo o łącznej powierzchni 1,1296 ha. Na podstawie decyzji Starosty Grajewskiego Nr 4/2022 ZRID WA.6840.137.5.2019 z dnia 29.07.2022 r. o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pod nazwą „Rozbudowa dróg gminnych w miejscowości Toczyłowo, gm. Grajewo” i decyzji Starosty Grajewskiego Nr 5/2022 ZRID WA.6740.110.2022 z dnia 07.09.2022 r. o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pod nazwą „Rozbudowa drogi gminnej nr 103314B na odcinku od drogi krajowej 61 do miejscowości Toczyłowo, gm. Grajewo” nabyto 48 działek o łącznej powierzchni 0,6916 ha.

3. Przedłużono umowy dzierżawy na działkę nr 29 w m. Sienickie, Nr 49/3 w m. Przechody i Nr 262 w m. Wierzbowo oraz zawarto umowę dzierżawy na działkę nr 28/1 w m. Zaborowo.

5.2. Infrastruktura komunalna i kolejowa

Komunikacja drogowa na terenie gminy Grajewo to:

a) jedna droga krajowa przebiegająca przez gminę Grajewo o łącznej długości ok. 20,5 km, po której odbywa się międzynarodowy ruch samochodowy, tj.:

- droga krajowa Nr 65 Bobrowniki (granica z Białorusią) Białystok – Knyszyn – Grajewo – Ełk – Gołdap)granica państwa z Rosją),

b) dwie drogi wojewódzkie:

- droga Nr 668 Piątnica – Radziłów - Osowiec, która przebiega przez południową część gminy Grajewo w występujących tam obszarach leśnych, w sąsiedztwie miejscowości Sojczynek i Sośnia o długości ok. 6,1 km,
- droga Nr 665 węzeł Guty- Grajewo- Rajgród- Augustów (droga nr 8), o długości ok. 8 km.

c) jedenaście dróg powiatowych będące w zarządzie Zarządu Dróg Powiatowych w Grajewie o łącznej długości ok. 79,85 km. W granicach administracyjnych gminy Grajewo przebiegają następujące drogi powiatowe:

- droga powiatowa Nr 1797B Koszarówka – Szymany,
- droga powiatowa Nr 1798B Ruda – Sojczyn Borowy – Sojczyn Grądowy – Kapice – Przechody do drogi krajowej Nr 65,
- droga powiatowa Nr 1799B droga krajowa Nr 65 – Białogrądy – Osowiec – Goniądz,
- droga powiatowa Nr 1802B Grajewo – Konopki – Cyprki – Kurki – Tarachy – Szczuczyn,
- droga powiatowa Nr 1803B Grajewo – Uścianki – Flesze – Cyprki,
- droga powiatowa Nr 1805B od drogi wojewódzkiej – Kurejewka – Chojnówek,
- droga powiatowa Nr 1807B Białaszewo – Lipińskie – Modzele – Opartowo – Mareckie – Wierzbowo – Boczeki-Świdrowo – do drogi wojewódzkiej,
- droga powiatowa Nr 1808B Grajewo – Wojewodzin – Wierzbowo,
- droga powiatowa Nr 1809B droga krajowa Nr 65 – Podlasek – Pieniążki – Białaszewo – droga wojewódzka Nr 668,
- droga powiatowa Nr 1810B Grajewo – Elźbiecin – Kacprowo – Okół – Łojki – Gackie – Pieniążki,
- droga powiatowa Nr 1813B Szczuczyn – Nieckowo – Kędziorowo – Zalesie – Grozimy – Opartowo,

d) stu dwudziestu sześciu dróg gminnych o łącznej długości 229,69 km w tym:

- nawierzchni bitumicznej 66,744 km,
- o nawierzchni brukowcowej 2,9400 km,
- o nawierzchni gruntowej wzmocnionej żwirem 98,442 km,
- o nawierzchni tłuczniowej 61,829 km
- o nawierzchni z kostki 0,014 km.

Pozostałe drogi o łącznej długości ok. 424,69 km są drogami wewnętrznymi dojazdowymi do pól.

Przez teren gminy przebiega linia kolejowa PKP na trasie Białystok – Ełk o długości około 19,8 km z dwoma przystankami osobowymi w miejscowościach Ruda i Podlasek. Planowana jest przebudowa linii kolejowej Rail Baltica z jednotorowej na linię dwutorową w ramach projektu pn.: „Prace na linii E 75 na odcinku Białystok – Suwałki – Trakiszki (granica państwa), etap I odcinek Białystok – Ełk”.

Autobusowa komunikacja pasażerska.

Obsługę komunikacyjną mieszkańcom gminy zapewniała przede wszystkim PKS NOVA S.A. w Białymstoku Oddział w Łomży, posiadająca zajezdnię w Grajewie oraz sieć przystanków na obszarze gminy Grajewo.

Przez gminę Grajewo przebiegają tranzytowe trasy relacji Warszawa – Łomża-Augustów oraz Ełk – Białystok zapewniając połączenia w regionie i z krajem również przez innych przewoźników.

Dowożenie uczniów/dzieci

Gmina zapewniła dowożenie do szkół własnym transportem oraz przewoźnikiem wyłonionym w drodze postępowania przetargowego - Podlaska Komunikacja Samochodowa NOVA S.A. z Białegostoku. Dowożenie odbywało się na 9 trasach. W każdym z autobusów zapewniona była opieka nad dowożonymi dziećmi. W trosce o dzieci z młodszymi klasami zorganizowane były odwozy dzieci o dwóch różnych godzinach.

W czerwcu 2022 r. Gmina Grajewo zakupiła autobus marki Mercedes Intouro 15R do przewozu dzieci i młodzieży do Szkoły Podstawowej w Białaszewie Autobusem dowożeni są również uczniowie z pozostałych szkół do Pływalni Miejskiej w Grajewie w ramach realizacji Projektu Powszechnej Nauki Pływania „Umiem Pływać”.

5.3. Ład przestrzenny

Podstawowym dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grajewo. Dokument został przyjęty przez Radę Gminy Grajewo w dniu 28.10.2009 r. (Uchwała Nr 179/XXXV/09 wraz ze zmianami Uchwała Nr 105/XIX/12 z dnia 30.10.2012 r., Uchwała Nr 203/XXXIII/14 z dnia 14.04.2014 r., Uchwała Nr 188/XXXIII/17 z dnia 18.10.2017 r. oraz Uchwała nr 71/X/19 z dnia 25 września 2019 r.). W dniu 30 czerwca 2022 r. Rada Gminy Grajewo podjęła uchwałę Nr 258/XLIII/22 w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grajewo. Przedmiotem ustaleń zmiany studium jest przeznaczenie terenu objętego uchwałą pod udokumentowane złoża kruszywa w obrębie miejscowości Danówek, Kurejwa, Szymany, Wierzbowo, Łosewo, Wojewodzin, zabudowę jednorodziną w obrębie miejscowości Łękowo oraz fotowoltaikę w obrębie miejscowości Wierzbowo i Popowo.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego stanowi podstawę planowania przestrzennego w gminie. Gmina Grajewo zajmuje powierzchnię 30 820 ha, z czego 3674,3 ha objęte są miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (12 % powierzchni gminy).

W dniu 24 marca 2022 r. Rada Gminy Grajewo uchwałą nr 239/XL/22 z dnia 24 marca 2023 r. uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części miejscowości Wojewodzin o powierzchni ok. 38,6 ha. Głównym celem sporządzenia planu było przeznaczenie pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej.

W dniu 30 czerwca 2022 r. Rada Gminy Grajewo uchwaliła kolejnych 9 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- Uchwała nr 259/XLIII/22 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miejscowości Boczki-Świdrowo o powierzchni ok. 33 ha z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zagrodową;
- Uchwała nr 260/XLIII/22 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miejscowości Chojnówek o powierzchni ok. 9,30 ha z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zagrodową;
- Uchwała nr 261/XLIII/22 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miejscowości Kurejewka o powierzchni ok. 13,23 ha z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zagrodową;
- Uchwała nr 262/XLIII/22 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miejscowości Mareckie o powierzchni ok. 16,65 ha z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zagrodową;
- Uchwała nr 263/XLIII/22 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miejscowości Łękowo o powierzchni ok. 18,80 ha z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zagrodową;
- Uchwała nr 264/XLIII/22 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miejscowości Cyprki o powierzchni ok. 23 ha z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zagrodową;
- Uchwała nr 265/XLIII/22 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miejscowości Flesze o powierzchni ok. 23,57 ha z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zagrodową;
- Uchwała nr 266/XLIII/22 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miejscowości Popowo o powierzchni ok. 6,45 ha z przeznaczeniem pod zabudowę produkcyjno-usługową, usługową i zabudowę mieszkaniową jednorodzinną;
- Uchwała nr 268/XLIII/22 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miejscowości Wierzbowo o powierzchni 101 ha z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zagrodową;

Wójt w celu oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dokonał analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenił postępy w opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, opracował wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, uwzględniając ilość wydanych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz wydanych decyzji o warunkach zabudowy, dokonał analizy wniosków w sprawie sporządzania miejscowych planów lub zmian miejscowych planów.

Rada Gminy Grajewo Uchwałą nr 117/XXII/16 z dnia 9 września 2016 r. podjęła uchwałę w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grajewo oraz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Grajewo.

Zabytki i ochrona konserwatorska

Na terenie gminy Grajewo zlokalizowane są obiekty znajdujące się w rejestrze zabytków województwa podlaskiego. Do obiektów tych należą:

1. Zespół dworsko-parkowy w miejscowości Kurejwa,
2. Cmentarz żołnierzy niemieckich z I wojny światowej w miejscowości Ruda,
3. Cmentarz żołnierzy niemieckich z I wojny światowej w miejscowości Lipińskie,
4. Cmentarz grzebalny w miejscowości Białaszewo (nagrobki o wartościach zabytkowych),
5. Aleja lipowa w Wojewodzinie,
6. Mogiła zbiorowa żołnierzy z czasów I wojny światowej w m. Białogrądy.

W 2022 r. na podstawie podpisanego porozumienia z Wojewodą Podlaskim wykonano prace w ramach bieżącego utrzymania grobów i cmentarzy wojennych położonych na terenie gminy Grajewo. Środki finansowe wydatkowane na bieżące utrzymanie oraz prace remontowe wyniosły 11 989,39 zł.

Dodatkowo na terenie całej gminy występują obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków. Są to zabytki sakralne, pozostałości zespołów dworsko - parkowych, zabytki budownictwa mieszkalnego, obiekty użyteczności publicznej, sztuki wojennej i inne.

5.4. Środowisko

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Grajewo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026

https://bip-uggrajewo.wrotapodlasia.pl/Srodowisko/Program_Ochrony_srodowiska/program-ochrony-srodowiska-gminy-grajewo-na-lata-2019---2022-z-perspektywa-na-lata-2023---2026.html

Program jest dokumentem analizującym istniejący stan poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego Gminy Grajewo oraz wdrażającym zasady zrównoważonego rozwoju, realizującym politykę ekologiczną państwa na terenie gminy Grajewo, strategicznym zarządzaniem w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami. Zawiera podsumowanie stanu środowiska poprzez zidentyfikowanie mocnych i słabych stron Gminy, a także określa główne zagadnienia ekologiczne i szanse rozwoju Gminy oraz wskazuje działania mające na celu poprawę stanu środowiska przyrodniczego.

Plan ochrony przed szkodliwością azbestu i program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Grajewo na lata 2008-2032

Uchwałą nr 139/XXV/8 z dnia 17 grudnia 2008 roku Rada Gminy Grajewo przyjęła „Plan ochrony przed szkodliwością azbestu i program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Grajewo na lata 2008-2032”. Głównym celem planu jest wyeliminowanie negatywnego wpływu wyrobów zawierających azbest na zdrowie mieszkańców i środowisko naturalne oraz bezpieczne i sukcesywne usunięcie azbestu oraz zdeponowanie go na wyznaczonych składowiskach, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

5.5. Gospodarka odpadami

Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Zestawienie kosztów związanych z odbiorem oraz zagospodarowaniem odpadów komunalnych zebranych od mieszkańców gminy Grajewo a także prowadzeniem Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w zł.
1.	Koszt odbioru odpadów komunalnych wynika z umowy zawartej z wykonawcą wyłonionym w drodze przetargu na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.	248 658,59
2.	Koszt zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych zebranych z terenu gminy Grajewo.	376 894,98
3.	Koszty związane z prowadzeniem Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Umowa zawarta na okres 01.01.2022 r. - 31.12.2022 r. Miesięczny ryczałt 2 157,84 zł brutto.	25 894,08
RAZEM		651 447,65

Liczba mieszkańców

Wg danych pozyskanych z ewidencji ludności liczba mieszkańców na terenie gminy Grajewo na dzień 31.12.2022 r. wynosi - 5 853 osób

Liczba właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy - 1 346 (w tym dwie wspólnoty mieszkaniowe).

Liczba mieszkańców gminy zgodnie z danymi pochodzącymi ze złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2022 r. wynosi - 4 243 osób.

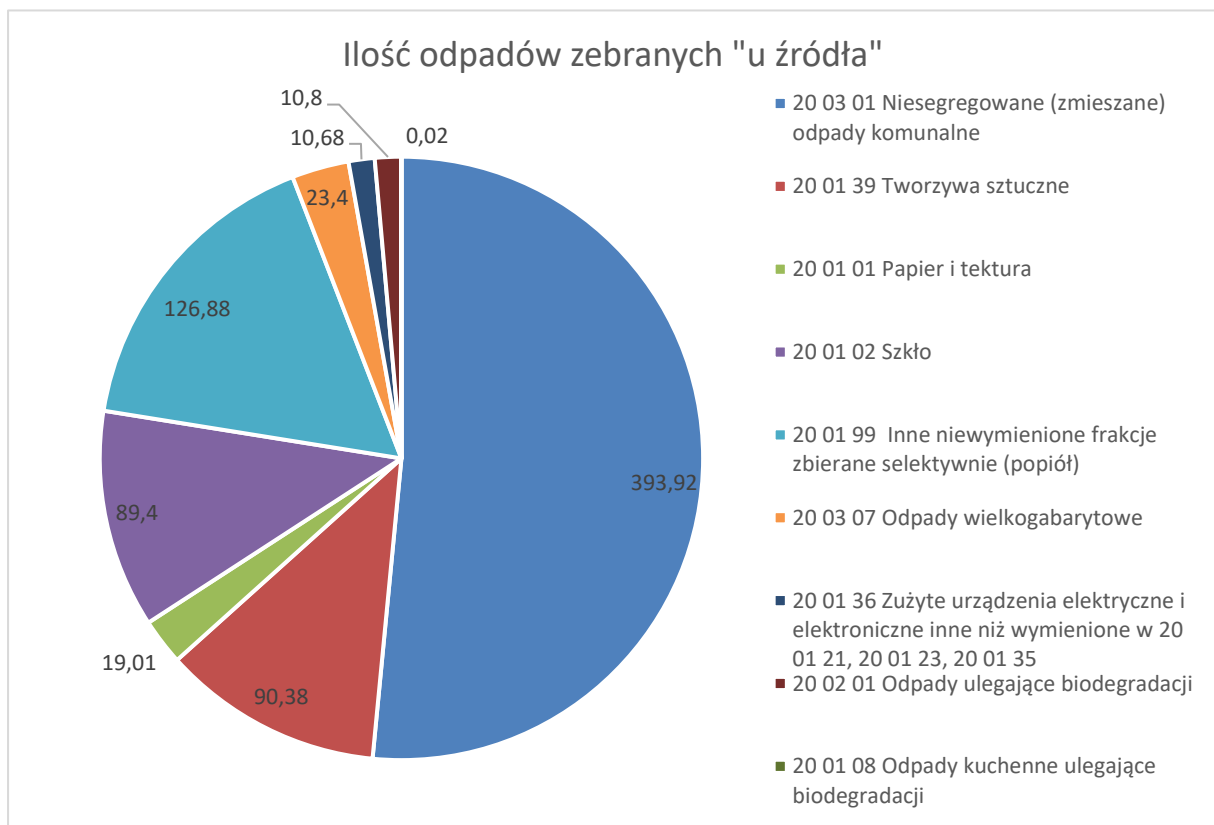
Liczba nieruchomości niezamieszkałych na dzień 31.12.2022 r. wynosi - 57 nieruchomości.

Obowiązek segregacji zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obowiązuje wszystkie nieruchomości włączone do systemu gminnego.

Ilości odebranych odpadów komunalnych z terenu gminy Grajewo w 2022 r.:

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych w Mg
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	393,92
20 01 39	Tworzywa sztuczne	90,38
20 01 01	Papier i tektura	19,01
20 01 02	Szkło	89,40
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane selektywnie (popiół)	126,88
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	23,40
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35	10,68
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	10,8
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	0,02
20 01 40	Metale	1,20
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	16,00

Ilość odpadów zebranych od mieszkańców w Mg

Odpady komunalne zebrane w PSZOK-u:

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych w Mg
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	1,82
16 01 03	Zużyte opony	0,08
20 01 01	Papier i tektura	0,20
20 01 02	Szkło	0,16
20 01 39	Tworzywa sztuczne	0,68
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	3,92
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1,90
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane selektywnie (popiół)	0,15

5.6. Gminny Zakład Komunalny

Gminny Zakład Komunalny w Wierzbowie powołany został Uchwałą Nr 107/XIX/08 Rady Gminy Grajewo z dnia 18 czerwca 2008 roku i od 1 sierpnia 2008 roku funkcjonuje jako jednostka budżetowa.

Celem jednostki jest wykonywanie zadań o charakterze użyteczności publicznej, należących do zadań własnych gminy oraz świadczenie usług powszechnie dostępnych służących zaspokojeniu zbiorowych potrzeb mieszkańców. Do podstawowego zakresu działania jednostki należy świadczenie usług komunalnych obejmujących w szczególności utrzymanie w należytym stanie technicznym dróg, chodników i przystanków komunikacji zbiorowej oraz ich oznakowanie.

Wykaz dróg gminnych - częściowe remonty w 2022 roku:

1. Mieszanę kruszywa łamanego 544 t. zakupiono do remontu dróg gminnych: 103318B-Łosewo (100t.), 142570B-Toczyłowo (60t.), droga wewnętrzna w m. Mareckie (102t.), droga wewnętrzna w m. Chojnowek (20t.), ulice w m. Koszarówka (244 t.), ul. Popielana w m. Ruda (18t.), pospółkę 108 t. zakupiono do remontu drogi w m. Białaszewo Kol.
2. Mieszanę kruszywa łamanego 525 t. do remontu dróg gminnych: Przechody (142513B) - 36 t., Ruda (Nowe Osiedle) - 26 t., Przechody (142505B) - 18 t., Białaszewo (ul. Spółdzielcza) - Kol. Białaszewo - 116 t., Szymany-Łamane Grądy (103333B) - 108 t., Łamane Grądy-Biebrza (142514B) - 72 t., Sojczyn Grądowy (droga wewnętrzna) - 18 t.,

- Popowo (droga wewnętrzna) - 36 t., Popowo-Wojewodzin - 54 t., Popowo-Wierzbowo (droga wewnętrzna) - 32 t., Wierzbowo (103329B) - 9 t.
3. Pospółkę 1.325 t. do remontu dróg gminnych: Koty-Rybno - Kacprowo (142565B, 142566B) - 210 t., Sojczynek (103326B) - 18 t., Szymany (103341B) - 64 t., Przechody (142510B) - 258 t., Białaszewo+zab. kolonijne - 298 t., Toczyłowo (142570B) - 150 t., Ruda (ul. Kręta) - 18 t., Wojewodzin - Popowo (103330B) - 191 t., Łojki - Podlasek (103323B) - 118 t.
 4. Mieszankę łamaną 173 t. na naprawy dróg: w m. Sikora 142569B - 113 t., w m. Toczyłowo 142570B - 60 t.
 5. Pospółkę 1.135 t. do naprawy dróg gminnych: Popowo-Flesze 103320B - 336 t., w m. Koszarówka 103350B - 19 t., w m. Boczki-Świdrowo (droga polna) - 171 t., w m. Mierucie (droga polna) - 34 t., w m. Kapice (droga polna) - 95 t., w m. Białaszewo-Kolonia 142535B - 75 t. i 142536B - 56 t., w m. Konopki 142549B - 132 t., w m. Popowo (droga polna) - 36 t., Popowo - Wierzbowo (droga polna) - 18 t., w m. Sojczyn Grądowy (droga polna) - 18 t., Łamane Grądy 103333B - 145 t.
 6. Mieszankę kruszywa łamanego 91 t. zużyto do naprawy dróg gminnych: 103330B Popowo-Wojewodzin (72 t.), 103315B Danówek (19 t.)
 7. Pospółkę (705 t.) użyto do remontu dróg gminnych: Koszarówka ul. Polna i Kręta (183 t.), droga Przechody - Sojczyn Borowy (234 t.), droga Popowo - Wojewodzin (88 t.), droga wewnętrzna Wojewodzin - Wierzbowo (100 t.), Ciemnoszyje (36 t.), Danówek (38 t.), Wierzbowo (26 t.)
 8. Uzupełniono ubytki w nawierzchni dróg gminnych: Przechody (142511B) - pospółką 360 t., Brzozowa Wólka (103325B) - kruszywo 90 t., Brzozowa Wólka droga wewnętrzna - kruszywo 72 t., Danówek (103315B) - kruszywo 48t.

Wykaz dróg - remonty częściowe masą mineralno-asfaltową na zimno w 2022 roku:

1. Masa mineralno-asfaltowa na zimno 7,16 t. zakupiona do częściowych remontów dróg gminnych: 103350B Koszarówka - 1,8 t., 103315B Danówek - 0,6 t., 103318B Łosewo - 1,2 t., 103358B Ruda ul. Owocowa - 0,8 t., 142521B Ciemnoszyje - 0,35 t., 142514B Białogrądy - 0,45 t., 103317B Zaborowo - 0,6 t., 142544B Zaborowo - 0,2 t., 103335B Konopki - 0,25 t., 142572B Mierucie - 0,16 t., 103329B Popowo - 0,25 t., 103313B Kurejwa - 0,5 t.
2. Masa mineralno-asfaltowa na zimno 2,9 t. do poprawy dróg gminnych: Koty-Rybno - Danówek 1,1 t., DK61-Toczyłowo - 0,9 t., Godlewo-Zalesie 0,4 t., Łosewo-DP 0,5 t.
3. Masa mineralno-asfaltowa na zimno 3,0 t. do poprawy dróg gminnych: Koszarówka, ul. Przytorowa 0,8 t., Ruda, ul. Owocowa 0,4 t., Ciemnoszyje 0,2 t., Wierzbowo-Dybla 0,6 t., Zaborowo 0,4 t., DK61-Kurejwa 0,4 t
4. Masę mineralno-asfaltową na zimno zużyto do naprawy drogi w miejscowości Mierucie
5. Masę mineralno-asfaltową na zimno (0,70 t.) zużyto do częściowych remontów dróg gminnych : Mierucie (0,5 t.), Godlewo (0,2 t.)
6. Masę mineralno-asfaltową na zimno 2,9 t. - zużyto na ubytki w drogach gminnych

7. Emulsja asfaltowa kationowa (0,24 t) została zużyta do wykonania remontu cząstkowego nawierzchni bitumicznej w miejsc. Konopki.
8. Masę mineralno-asfaltową na zimno 0,9 t. - zakupiono w celu naprawy drogi gminnej na trasie Ruda – Kacprowo.
9. Masa mineralno-asfaltowa na zimno 4,7 t. zużyta na potrzeby poprawy dróg gminnych: w m. Łojki 0,3 t., Łosewo 0,4 t., Toczyłowo 0,2 t., Godlewo 0,3 t., Zaborowo 0,4 t., Kacprowo 0,2 t., Kacprowo-Ruda 0,8 t., Koty-Rybno 0,4 t., Ciemnoszyje 0,1 t., Białogrądy 0,4 t., Sikora 0,1 t., Koszarówka 1,1 t.
10. Zakupiono piasek 0-2 w ilości 333,7 t. i sól drogową w ilości 22 t. do sporządzenia mieszanki piasko-soli wykorzystywaną na utrzymanie dróg w okresie zimowym.

W 2022 roku samochód ciężarowy marki MAN, ciągnik JOHN DEERE i ciągnik NEW HOLLAND przewieźli łącznie 2 450 t. żwiru, 1 543 t. kruszywa, 3 633 t. pospółki i piasku 0-2 w ilości 333,7 t.

Ponadto wykonano wiele innych zadań, w tym m.in.:

- a. Odśnieżanie dróg gminnych i częściowo powiatowych.
 - b. Montaż i wymiana znaków drogowych wraz ze słupkami na drogach gminnych.
 - c. Wycinka drzew z użyciem zwyżki podlegająca pozwoleniom z pasów drogowych i działek należących do gminy Grajewo.
2. Przygotowano mieszankę piasko - soli na nadchodzący sezon zimowy.
 3. Wykaszano pobocza dróg, boiska należące do szkół i położone przy świetlicach wiejskich.
 4. Usuwanie usterek urządzeń zabawowych na placach zabaw w miejscowościach gminnych.
 5. Usunięcie awarii wodociągowej w Wojewodzinie.
 6. W miejscowości Ruda przygotowano teren pod rozbudowę parkingu przy straży pożarnej i bibliotece gminnej. Położono kostkę brukową.
 7. Naprawiono przepust drogowy drogi gminnej w miejscowości Godlewo.
 8. Przygotowanie , transport i rozładunek drewna opałowego (30 m³) 13 podopiecznym GOPS-u.
 9. Uczestnictwo w imprezach plenerowych (pomoc techniczna).
 10. Naprawa i obróbka kominów na budynkach użyteczności publicznej w miejscowościach Ruda i Kurejwa.
 11. Montaż słupków do siatkówki w miejscowości Sojczyn Borowy.
 12. Montaż piłkochwyków na boisku w Kurejwie.
 13. Założenie boiska trawiastego w miejscowości Kurejwa.
 14. Naprawiono ogrodzenie przy świetlicy wiejskiej w Rudzie.
 15. Budowa ściany budynku świetlicy wiejskiej w Białaszewie.
 16. Wymiana dachu przepompowni w Popowie.
 17. Usuwanie przewróconych drzew spowodowanych wichurami.
 18. Przebudowa drzwi garażowych przy Szkole Podstawowej w Białaszewie.
 19. Budowa schodów wejściowych do Przedszkola przy Szkole Podstawowej w Wierzbowie.

Do zakresu działania jednostki należy również zarządzanie i administrowanie mieniem gminnym będącym w użytkowaniu i zarządzie jednostki.

W zakresie wyposażenia w środki trwałe jednostka na dzień 31.12.2022 r. posiadała:

1. Kosiarkę wysięgnikową
2. Przyczepę rolniczą Pronar
3. Przyczepę asenizacyjną Meprozet
4. Wykaszarko - kosiarkę bijakową boczną
5. Samochód terenowo - dostawczy Nissan Navara
6. Samochód dostawczy Renault Trafic
7. Samochód Mercedes Atego HDS
8. Ciągnik CASE JX80
9. Koparka CAT 428 E
10. Koparko - ładowarkę CAT 444F2
11. Ciągnik JOHN DEERE 6155M
12. Przyczepę Metaltech 10t
13. Skrapiarke SK 500
14. Posypywarke RCW 5t
15. Samochód ciężarowy MAN TGA 6x6
16. Ciągnik rolniczy New Holland (zakupiony w lipcu 2021r.)
17. Przyczepę rolniczą Pronar (zakupiona w lipcu 2021r.)

Na dzień 31.12.2022r. w Gminnym Zakładzie Komunalnym w Wierzbowie zatrudnionych było 11 pracowników, w tym dwie osoby z prac interwencyjnych. Struktura zatrudnienia: 2 pracowników biurowych, 7 kierowców/operatorów, 2 robotników gospodarczych.

6. Oświata i wychowanie

6.1. Informacje ogólne

Uchwałą Nr 43/VI/19 z 24 maja 2019 roku Rada Gminy Grajewo ustaliła następujący plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez gminę Grajewo oraz granice obwodów publicznych szkół podstawowych:

1) Szkoła Podstawowa Pomnik 1000-lecia Państwa Polskiego im. Marii Konopnickiej w Białaszewie z siedzibą w Białaszewie, ul. Mikołaja Kopernika 2, 19 - 200 Grajewo, do obwodu której należą miejscowości: Białaszewo, Białaszewo-Kolonia, Białogrądy, Brzozowo, Brzozowa Wólka, Ciemnoszyje, Gackie, Godlewo, Grozimy, Lipińskie, Łojki, Łosewo, Modzele, Okół, Pieniążki, Sienickie, Sojczynek, Zaborowo.

2) Szkoła Podstawowa w Danówku, z siedzibą w Danówku 7, 19 - 200 Grajewo, do obwodu której należą miejscowości: Danówek, Elźbiecin, Łamane Grądy, Kacprowo, Kapice, Koszarówka, Koty-Rybno, Podlasek, Przechody, Ruda, Sikora, Sojczyn Borowy, Sojczyn Grądowy, Szymany, Szymany-Kolonie, Toczyłowo.

3) Szkoła Podstawowa w Wierzbowie, z siedzibą w Wierzbowie 72, 19 – 200 Grajewo, do obwodu której należą miejscowości: Boczki-Świdrowo, Chojnówek, Cyprki, Dybła, Flesze, Konopki, Konopki-Kolonie, Kurejewka, Kurejwa, Kurki, Łękowo, Mareckie, Mierucie, Popowo, Uścianki, Wierzbowo, Wojewodzin.

W gminie Grajewo w 2022 r. (według stanu na 30 września) funkcjonowały następujące publiczne jednostki oświaty:

- **Szkoła Podstawowa Pomnik 1000-lecia Państwa Polskiego im. Marii Konopnickiej w Białaszewie**, posiadająca w swej strukturze organizacyjnej 8 oddziałów szkoły podstawowej, po jednym oddziale klas I-VIII oraz 1 oddział przedszkolny,
- **Szkoła Podstawowa w Danówku**, posiadająca w swej strukturze organizacyjnej 8 oddziałów szkoły podstawowej, po jednym oddziale klas I-VIII,
- **Szkoła Podstawowa w Wierzbowie**, posiadająca w swej strukturze organizacyjnej 8 oddziałów szkoły podstawowej, po jednym oddziale klas I-VIII oraz 2 oddziały przedszkolne,
- **Przedszkole w Rudzie**, posiadające w swej strukturze 3 oddziały wychowania przedszkolnego;
- **Punkt przedszkolny w Białaszewie**, posiadający w swej strukturze 1 oddział wychowania przedszkolnego,
- **Punkt przedszkolny w Popowie**, posiadający w swej strukturze 1 oddział wychowania przedszkolnego.

Wójt Gminy Grajewo zatwierdził arkusze organizacji na rok szkolny 2022/2023 gminnym placówkom oświatowym.

Liczba dzieci i uczniów w gminnych placówkach oświatowych:

Lp.	Rodzaj szkoły	Liczba dzieci	Liczba oddziałów
1.	Szkoła Podstawowa w Białaszewie	115	9
2.	Szkoła Podstawowa w Danówku	153	8
3.	Szkoła Podstawowa w Wierzbowie	151	10
4.	Przedszkole w Rudzie	62	3
5.	Punkt przedszkolny w Popowie	14	1
6.	Punkt przedszkolny w Białaszewie	21	1
Razem:		516	32

Liczba dzieci i uczniów w poszczególnych oddziałach gminnych placówek oświatowych:

Oddziały	SP Białaszewo	SP Danówek	SP Wierzbowo	Przedszkole w Rudzie	Punkt przedszkolny w Popowie	Punkt przedszkolny w Białaszewie	Razem
Punkt przedszkolny	-	-	-	-	14	21	35

Oddział przedszkolny	15	-	34	62	-	-	111
Klasa I	13	35	12	-	-	-	60
Klasa II	15	16	17	-	-	-	48
Klasa III	11	16	12	-	-	-	39
Klasa IV	9	17	20	-	-	-	46
Klasa V	11	19	18	-	-	-	48
Klasa VI	14	14	11	-	-	-	39
Klasa VII	11	16	11	-	-	-	38
Klasa VIII	16	20	16	-	-	-	52
Razem	115	153	151	62	14	21	516

Liczba nauczycieli w gminnych placówkach oświatowych wg stopni awansu zawodowego:

Lp.	Rodzaj szkoły	Nauczyciel początkujący	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel dyplomowany
1.	Szkoła Podstawowa w Białaszewie	0	2	14
2.	Szkoła Podstawowa w Danówku	6	7	9
3.	Szkoła Podstawowa w Wierzbowie	1	4	15
4.	Przedszkole w Rudzie	0	2	1
5.	Punkt przedszkolny w Popowie	1	0	0
6.	Punkt przedszkolny w Białaszewie	0	1	0

Kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

W 2022 r. w szkołach gminnych zapewniano wspólne kształcenie wszystkim uczniom. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi uczą się w klasach ogólnodostępnych i ich zajęcia są indywidualizowane. Uczniowie otrzymują również dodatkowe wsparcie, polegające na udziale w zajęciach rewalidacyjnych, indywidualnych, korekcyjno-kompensacyjnych, dydaktyczno-wyrównawczych – zgodnie z zaleceniami wydawanymi przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Zajęcia specjalistyczne organizowane są także w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Grajewie. Dla każdego ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego opracowywany jest indywidualny program edukacyjno –

terapeutyczny, który jest realizowany przez nauczycieli. Programy opracowują w szkole zespoły samokształceniowe dla poszczególnych etapów kształcenia. Szkoły gminne oraz poszczególni nauczyciele podejmują działania mające na celu dostosowanie wymagań do możliwości psychofizycznych i poziomu rozwoju danego ucznia. Szkoły gminne na bieżąco współpracują z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Grajewie w zakresie badania uczniów i organizacji zajęć specjalistycznych.

6.2. Działalność jednostek oświatowych:

Szkoła Podstawowa w Danówku

W 2022 roku w Szkole Podstawowej w Danówku prowadzone były następujące działania:

1) Rozszerzenie oferty edukacyjnej szkoły:

- w klasach V-VI kontynuowano zajęcia z drugiego języka obcego (j. niemiecki),
- pozalekcyjne zajęcia sportowe dla uczniów,
- udział w programie „Wiedza kluczem do rozwoju” ,
- uczniowie szkoły zwiedzali Warszawę oraz uczestniczyli w zajęciach w Centrum Nauki Kopernik z projektu „Wiedza kluczem do rozwoju” ,
- udział w „ Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa” ,
- realizacja programu dla klas I-III „Programowanie w Scratch” ,
- uczniowie klasy III korzystali nieodpłatnie z zajęć na basenie miejskim w ramach projektu „Umieć pływać” ,
- zorganizowano 3 sesje poświęcone obserwacjom astronomicznym z udziałem uczniów szkoły i ich rodziców.

2) Poprawa bazy szkoły:

- wymiana oświetleniowego na LED-owe w 2 pracowniach oraz sali gimnastycznej,
- wymiana starych drzwi wejściowych do szkoły na nowe;
- wymiana drzwi do szkoły na parterze budynku od strony boiska na nowe
- zakupiono komputer , aparat fotograficzny Sony ZV-1 oraz dwa monitory aktywne w ramach projektu „Wiedza kluczem do rozwoju” ,

3) Profilaktyka i wychowanie:

- udział w projekcie „Zdrowo jem, więcej wiem” pod honorowym patronatem pani Agaty Kornhauser- Dudy,
- udział w programie „Śniadanie daje moc” ,
- spotkania profilaktyczne z przedstawicielami policji, straży państwowej,
- udział nauczyciela w Zespole Interdyscyplinarnym na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Grajewo;
większość uczniów szkoły objęta została pomocą w ramach opieki dentystycznej,

4) Promocja szkoły w środowisku lokalnym:

- organizacja uroczystości szkolnych z udziałem społeczności lokalnej ,
- udział rodziców uczniów szkoły w otwartych radach pedagogicznych poświęconych np. pracy z uczniami stwarzającymi zagrożenie swoimi agresywnymi zachowaniami na terenie szkoły,

- udział w konkursach przedmiotowych, artystycznych i zawodach sportowych na różnym szczeblu administracyjnym oraz organizowanych przez instytucje współpracujące ze szkołą,
- udział uczniów w akcjach „Sprzątanie świata”, „Dzień Ziemi”,
- współpraca z Centrum Edukacji Nauczycieli w Suwałkach,
- zorganizowano imprezę z okazji Dnia Dziecka połączoną z pokazem sprzętu ratowniczego Państwowej Straży Pożarnej w Grajewie.

Szkoła Podstawowa Pomnik 1000-lecia Państwa Polskiego im. Marii Konopnickiej w Białaszewie

W 2022 roku w Szkole Podstawowej w Białaszewie prowadzono następujące działania:

1) Rozszerzenie oferty edukacyjnej szkoły:

- w klasach V-VI zajęcia z drugiego języka obcego (j. niemiecki) jako dodatkowe godziny organu prowadzącego,
- zajęcia specjalistyczne w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zajęcia rehabilitacyjne dla uczniów niepełnosprawnych,
- zajęcia matematyczne dla kl. VII i VIII w ramach projektu „Podążając za Pitagorasem” (program grantowy mPotęga Fundacji mBanku),
- zajęcia realizowane w ramach projektu „Wiedza kluczem do rozwoju” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej:
 - zajęcia rozwijające z matematyki, koło teatralne, koło literackie, koło przyrodnicze, koło komputerowe, koło młodych fizyków, koło młodych chemików, koło języka angielskiego, zajęcia przyrodnicze – geograficzne,
 - zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze z matematyki, języka angielskiego, chemii, fizyki i geografii,
 - zajęcia logopedyczne.

2) Poprawa bazy szkoły:

- wykonanie remontu w salach nr 18 i 19: wymiana instalacji elektrycznej, oświetlenia i pokrycia podłóg, pomalowanie ścian i sufitów,
- ułożenie kostki brukowej na parkingu oraz ułożenie chodnika od parkingu do wejścia,
- wyposażenie szkoły w ramach projektu „Wiedza kluczem do rozwoju”:
 - zestaw nagłośnieniowy (kanałowa końcówka mocy, mixer, 6 kolumn wysokiej mocy, 2 zestawy mikrofonów, statywy do kolumn)
 - Wirtualne laboratorium przedmiotowe ClassVR – zestaw 8 sztuk okularów Premium 64GB,
 - multimedialna mobilna podłoga interaktywna FunFloor,
 - laptop oraz program multimedialny Logopedia Pro,
 - monitor interaktywny,
 - laserowe kolorowe urządzenie wielofunkcyjne,
- zakup pomocy dydaktycznych w ramach programu „Laboratoria przyszłości” (m.in. Photon Laboratorium Przyszłości zestaw z 4 robotami, drukarka 3d z filamentami i materiałami dydaktycznymi, 5 zestawów Lego Education Spike, aparat do

wideoblogów z gimbałem i statywem, regał narzędziowy, skrzynki narzędziowe, narzędzia, wyrzynarka, 2 wiertarko-wkrętarki, 10 wypalarek do drewna, stacja lutownicza, żelazko, laminator A3, maszyna do szycia, lodówka, akcesoria agd),

- zakup pomocy dydaktycznych do zajęć matematycznych realizowanych w ramach projektu „Podążając za Pitagorasem” (program grantowy mPotęga Fundacji mBanku),
- zakup mobilnej szafy na laptopy.

3) Profilaktyka i wychowanie:

- udział w ogólnopolskim programie „Akademia Bezpiecznego Puchatka”,
- udział w III Ogólnopolskim Konkursie dla Dzieci na Rymowanke o Bezpieczeństwie w Gospodarstwie Rolnym „Bezpiecznie na wsi mamy, bo ryzyko upadków znamy” oraz XII Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym dla Dzieci „Bezpiecznie na wsi mamy, bo ryzyko upadków znamy”,
- spotkanie z pracownikiem KRUS "Gra o zdrowie i bezpieczeństwo",
- udział w Ogólnopolskim Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym,
- udział w Ogólnopolskim Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega Pożarom”,
- organizacja egzaminu na kartę rowerową,
- „Bezpieczne wakacje” - spotkanie profilaktyczne z przedstawicielami policji,
- objęcie uczniów opieką stomatologiczną w dentobusie,
- realizacja programu „Dzieciństwo bez próchnicy - wspólnie zapobiegamy chorobie próchnicowej zębów ” w oddziale przedszkolnym,
- warsztaty profilaktyczne “Wyloguj się”, prelekcje i pogadanki: „Czym jest uzależnienie?”, „Cyberprzemoc”, „Niebezpieczne substancje”, „Szkodliwość palenia tytoniu”, „Wpływ alkoholu na zdrowie człowieka”, „Mądry wybór w świecie gier”, „Media - wybieram świadomie, korzystam bezpiecznie”, „Stalking, hejting, cyberprzemoc”, „Utrata wolności. Zagrożenia. Uzależnienia chemiczne”, „Uzależnienia behawioralne”, „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje”, udział nauczyciela w Zespole Interdyscyplinarnym Gminy Grajewo,
- realizacja programu edukacji ekologicznej „Kubusiowi Przyjaciele Natury”, program edukacji ekologicznej Ekoeksperymentarium, udział w akcji „Sprzątanie Świata”, obchody Światowego Dnia Ziemi,
- spotkania autorskie promujące czytelnictwo, udział uczniów klasy I w projekcie „Mała książka - wielki człowiek”,
- „Spotkania z muzyką” - cykliczne występy artystów Filharmonii Narodowej,
- wyjazdy na spektakle oraz oglądanie transmisji spektakli teatralnych dla dzieci w ramach iTeatru,
- promowanie aktywności fizycznej: organizowanie mistrzostw szkoły w badmintonie, koszykówce, piłce nożnej halowej, udział w III Mistrzostwach w Piłce Nożnej, XXIII Międzynarodowym Ulicznym Biegu Wilka w Grajewie, XIII Biegu Rolnika, wyjazd na mecz piłki siatkowej drużyny Ślepsk Malow Suwałki z Jastrzębskim Węglem, zorganizowanie szkolnej strefy kibica, zajęcia rekreacyjno-sportowe w ramach gminnej profilaktyki, udział w Programie powszechnej nauki pływania „Umiem pływać”,
- organizacja obchodów Święta Konstytucji 3 Maja i Narodowego Święta Niepodległości: montaż słowno-muzyczny „Droga do wolności”, wykonanie

kotylionów, odwiedzenie lokalnych miejsc pamięci, udział w akcji Ministerstwa Edukacji i Nauki „Szkoła pamięta 2022”,

- udział w zbiórkach charytatywnych na rzecz chorych dzieci oraz akcji charytatywnej „Jałmużna Wielkopostna”, zbiórka na pomoc Ukrainie, zbiórka plastikowych nakrętek, Mikołajkowy Festyn dla Wiktorka.

4) Promocja szkoły w środowisku lokalnym:

- udział w konkursach, programach i akcjach organizowanych przez instytucje współpracujące ze szkołą,
- organizacja uroczystości szkolnych z udziałem społeczności lokalnej (uroczystość rozpoczęcia roku szkolnego, Ślubowanie uczniów klasy pierwszej, Jasełka Bożonarodzeniowe, Turniej i podsumowanie projektu „Podążając za Pitagorasem”),
- zamieszczanie bieżących informacji z życia szkoły na stronie internetowej.

Szkoła Podstawowa w Wierzbowie

W 2022 roku w Szkole Podstawowej w Wierzbowie prowadzone były następujące działania:

1) Rozszerzono ofertę edukacyjną szkoły poprzez:

- wprowadzenie w klasach V-VI zajęcia z drugiego języka obcego (j. niemiecki),
- wycieczki krajoznawcze,
- udział w:
 - imprezach edukacyjno- historycznych organizowanych przez Grajewską Izbę Historyczną;
 - akcjach charytatywnych „Szlachetna Paczka”, „Zbiórka dla Wiktorka”;
 - konkursach wewnętrznych i zewnętrznych organizowanych przez KRUS, Urząd Marszałkowski, KO i OPERON, LINGOS.

Od września realizowany jest projekt edukacyjny finansowany ze środków UE „Wiedza kluczem do rozwoju”, w ramach którego prowadzone były dodatkowe zajęcia:

- koło języka angielskiego,
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka angielskiego,
- zajęcia rozwijające z matematyki,
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki,
- programowanie dla klas I-III i IV-VII,
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z chemii,
- zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze z fizyki,
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki,
- zajęcia rozwijające z matematyki,
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka angielskiego,
- zajęcia rozwijające z języka angielskiego,
- zajęcia logopedyczne,
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w klasach I-III,
- zajęcia przyrodnicze,
- koło teatralne.

Łącznie w ramach projektu zrealizowano 678 godzin zajęć pozalekcyjnych.

Udział w projekcie pozwolił na zakup nowoczesnych pomocy dydaktycznych takich jak:

- monitor interaktywny Helgi HLG HV65,
- system nagłośnienia mobilnego Behringer PK115 x6
- tablica wolnostojąca - parawan,
- interaktywny syntezator Roland JD-Xi + pokrowiec,
- Aplikacja Corinth - pakiet ośmiu programów - pełna licencja,
- podłoga interaktywna XVision FunFloor,
- program multimedialny Logopedia Pro, mówiące obrazki,
- Laptop Lenovo ThinkBook 15R5/16GB/512/Win10 Pro,
- monitor dotykowy LED zintegrowany z blatem biurka nauczyciela 21.5" - Aktin LED 21.5",
- wirtualna pracownia wielopredmiotowa ClassVR - zestaw okularów Premium 64GB,
- mikroskop uczniowski Levenhuk DTX 500 LCD,
- wizualizer Epson ELPDC07,
- fizyczne konstrukcje Stem – światło i energia słoneczna, LaboLAB fizyka - energia. To działa! ,itp.

W ramach wyżej wymienionego projektu, również zostały przeprowadzone szkolenia dotyczące neurodydaktyki pod tytułem:

- „Neurodydaktyka – nauka przyjazna mózgowi”;
- "Jak budować odporność psychiczną w świecie zmian?";
- "Kryzys jako szansa – pierwsza pomoc w kryzysie psychicznym" .

Szkolenia były skierowane do nauczycieli.

Nauczyciele oraz specjaliści udzielali uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez dostosowanie odpowiednich metod i form pracy. Wspomaganie w trakcie bieżącej pracy na zajęciach, odbywało się stosownie do ich możliwości psychofizycznych i indywidualnych potrzeb. Nauczyciele starali się poprzez stosowanie indywidualizacji, zapewnić każdemu dziecku możliwie najlepsze warunki do samodzielnego działania i osiągnięcia celów zajęć. W ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole zorganizowano zajęcia pozalekcyjne, tj.: zajęcia terapeutyczne, zajęcia z pedagogiem, z psychologiem, zajęcia rewalidacyjne, logopedyczne, wyrównawcze i rozwijające.

W ramach wolontariatu od listopada odbywały się w szkole dobrowolne zajęcia rozwijające z matematyki dla klasy VIII.

2) Poprawa bazy szkoły:

W ramach projektu “Wiedza kluczem do rozwoju” oraz wsparcia i zaangażowaniu Organu Prowadzącego, Gminy Grajewo, została kompleksowo wyremontowana i wyposażona salo-pracownia językowa i przyrodnicza.

Wykonano:

- modernizację instalacji elektrycznej;
- wymianę oświetlenia na oświetlenie LED w pracowni komputerowej, na korytarzu szkolnym;
- w pomieszczeniach przedszkolnych, kuchni, w klasie przyrodniczej i językowej;

- wyszpachlowano i pomalowano ściany;
- parapety wyłożono płytką gresową a podłogę wykładziną PCW;
- klasa została wyposażona w nowoczesny sprzęt dydaktyczny oraz w ergonomiczne ławki, krzesła;
- zakupiono nowe szafy, multimedialny zestaw nagłaśniający, rolety, tablicę suchościeralną, monitory interaktywne;
- w klasie przyrodniczej dodatkowo zostało wykonane wyciszenie w celu poprawy akustyki;
- do pracowni zakupiono nowoczesne ławki, krzesła, biurko integralne z monitorem interaktywnym;
- klasa została wyposażona w nowy sprzęt dydaktyczny w ramach projektu "Wiedza kluczem do rozwoju".
Zapewniono nowoczesne warunki do pracy ucznia i nauczyciela.

W ramach poprawy bazy szkoły został odmalowany i odświeżony korytarz szkolny na pierwszym piętrze, sala lekcyjna nr 26 oraz sala sześciolatków.

W roku szkolnym 2022/23 zmieniono lokalizację pomieszczeń przeznaczonych dla oddziału przedszkolnego. Odnowiono je i wyposażono w najnowsze pomoce dydaktyczne.

Za największą atrakcję wychowankowie uznali salę sensoryczną.

Przygotowano i wyposażono gabinety:

- pedagoga i pedagoga specjalnego,
- logopedy,
- psychologa,
- pomieszczenie socjalne pracownikom obsługi,
- pomieszczenie konserwatora.

W ramach innowacji pedagogicznej i współpracy z rodzicami w celu poprawy czytelnictwa wygospodarowano pomieszczenie nazwane "Pokojem ciszy" lub „Bookcrossing”. W miejscu tym uczniowie mogą w ciszy poświęcić czas na czytanie ulubionej lektury lub polecić interesującą pozycję do przeczytania.

3) Profilaktyka i wychowanie:

- udział w programie „Owoce i warzywa w szkole”,
- spotkania profilaktyczne z przedstawicielami policji, straży państwowej,
- udział w akcji charytatywnej „Szlachetna Paczka”,
- spotkania ze znajomymi i ciekawymi ludźmi,
- udział nauczyciela w Zespole Interdyscyplinarnym na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Grajewo,
- od września 2022 r została powołana „Próbną drużyną harcerską w Wierzbowie”,
- udział w programie "Umiem pływać",
- zajęcia pozalekcyjne "Zapasy",
- zajęcia pozalekcyjne SKS,
- udział w projekcie „Tradycyjny Sad” - IV klasa,
- udział w projekcie " Kwitnąca Szkoła" grupa przedszkolna,

- w ramach profilaktyki i wychowania w szkole podjęto działania innowacyjne. Opracowano i wprowadzono do realizacji autorski program pod tytułem "Bookcrossing" tzw. krążąca książka.

4) Promocja szkoły w środowisku lokalnym:

Organizacja:

- uroczystości szkolnych z udziałem społeczności lokalnej: Święto Ziemniaka, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Rodziny;
- przedstawień teatralnych : „Czerwony kapturek”, „Puss in Boots”, „Z ekologią za pan brat”, „Rok 1918”
- gminnego turnieju piłki nożnej.

Udział w:

- biegu historycznym „Wilczym Tropem”;
- konkursie piosenki harcerskiej;
- konkursie wiedzy historycznej „Żołnierzy Niezłomnych, Wyklętych”;
- „Biegu Wilka”;
- konkursie poezji patriotycznej „ Tu nasze miejsce, to nasz kraj”.

Przedszkole w Rudzie

W 2022 roku w Przedszkolu w Rudzie prowadzone były następujące działania:

1. W ramach rozszerzenia oferty edukacyjnej szkoły:

- we wszystkich grupach prowadzone były dodatkowe zajęcia finansowane przez organ prowadzący z języka angielskiego, religii,
- od września w ramach pomocy psychologiczno- pedagogicznej zorganizowano zajęcia logopedyczne, zajęcia z pedagogiem specjalnym oraz pedagogiem
- kontynuowano działania w ramach projektu „Rozszerzenie oferty edukacyjnej Przedszkola w rudzie”, które miały na celu prowadzenia zajęć matematyczno-przyrodniczych, komputerowych z elementami programowania, zajęć z języka angielskiego z elementami teatru, zajęcia kreatywne, logopedyczne, gimnastyki artystycznej oraz zajęcia taneczne,
- cykl zajęć z tablicą interaktywną,
- zorganizowanie zajęć warsztatowych „Wielkanocna Palma” - konkurs,
- zakup pomocy dydaktycznych, zabawek.

2. W ramach poprawy warunków lokalowych:

- do gabinetu dyrektora zakupiono stół i krzesła,
- przeprowadzono remont pieca CO- wymieniono zbiornik ciśnienia oraz mieszalników wody w instalacji grzewczej co spowodowało lepszą wydajność pieca.
- wykonano niezbędne prace remontowe takie jak szpachlowanie, malowanie ścian.
- drobne prace konserwatorskie wykonywane są na bieżąco.

3. W ramach profilaktyki i wychowania:

udział w programach profilaktycznych:

- XII edycja programu” Mamo, tato wolę wodę”,
- „Skąd pochodzą produkty ekologiczne?”,

- „Kubusiowi przyjaciele natury”,
- „Czyste powietrze wokół nas”,
- „Akademia żubra Pompika”
- Dentobus- badania profilaktyczne jamy ustnej, pogadanka nt. sposobu dbania o zęby,

udział w akcjach:

- Dzień dla Ziemi- propagowanie wiedzy na temat ochrony środowiska,
- „Przedszkolaki zbierają makulaturę”,
- „ Zbieramy plastikowe nakrętek i korki”,
- zorganizowanie akcji charytatywnej na rzecz chorego Wiktorka- festyn,
- udział w projekcie iteatr TVP – oglądanie przedstawień teatralnych na żywo,
- udział w akcji „Mała książka wielki człowiek”,
- udział w” Narodowym programie czytelnictwa”,
- spotkanie z poetką i autorką książek dla dzieci panią Katarzyną Janowicz Timofiejew
- spotkanie z przedstawicielem Biebrzańskiego Parku Narodowego- zajęcia edukacyjne,
- udział w akcji „Pomagamy Ukrainie”,
- odwiedzanie miejsc pamięci narodowej,
- wyjazdy przedszkolaków do miejscowości Okrągłe- warsztaty wielkanocne.
- odbyło się wiele wycieczek po najbliższej okolicy- do miejsc pamięci narodowej, do sklepu, biblioteki, do lasu, na łąkę, oraz wiele spacerów.
- spotkania profilaktyczne z przedstawicielami policji, straży pożarnej, nadleśnictwa, stomatologiem

4. W ramach promocji szkoły w środowisku lokalnym:

- organizacja zajęć otwartych i warsztatów dla rodziców,
- dni otwarte przedszkola,
- obchody Światowego Dnia Pluszowego Misia - współpraca z Gminną Biblioteką w Rudzie,
- spotkanie wigilijne,
- uroczystość z okazji święta Babci i Dziadka oraz Piknik Rodzinny z udziałem społeczności lokalnej,
- organizacja festynów charytatywnych,
- udział w konkursach i zawodach sportowych
- zamieszczanie bieżących informacji z życia przedszkola na stronie internetowej.

6.3. Finansowanie zadań oświatowych w 2022 roku

Dochody gminy Grajewo w 2022 roku na zadania w zakresie oświaty przedstawiały się następująco:

Rozdział klas.	Rodzaj dochodu	Kwota w zł.
75618	Wpływy z opłaty skarbowej	185,00
75801	Część oświatowa subwencji ogólnej	4 504 514,00
75814	Różne rozliczenia finansowe	32 423,00
80101	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych jst	761,90

80101	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	11 350,00
80101	Wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci	7 999,00
80101	Wpływy z różnych dochodów	21 994,16
80103	Dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego	31 626,00
80104	Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego	11 744,00
80104	Wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia	76 155,67
80104	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych	507,94
80104	Wpływy z usług	65 300,95
80104	Wpływy z różnych dochodów	18 045,00
80104	Dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego	66 264,00
80106	Dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego	55 722,00
Razem		4 904 592,62

Wydatki gminy Grajewo w 2022 roku na zadania w zakresie oświaty przedstawiały się następująco:

Rozdział klas.	Rodzaj wydatku	Kwota w zł.
75085	Wspólna obsługa jednostek systemu oświaty	215 613,20
80101	Utrzymanie trzech szkół podstawowych	5 695 153,48
80103	Utrzymanie oddziałów przedszkolnych w szkołach	414 507,02
80104	Utrzymanie przedszkola	1 117 377,48
80106	Utrzymanie innych form wychowania przedszkolnego	241 871,40
80107	Utrzymanie świetlic szkolnych	134 239,32
80113	Dowożenie uczniów do szkół i przedszkola	755 043,45
80146	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	3 999,60
80150	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji	213 153,56
80153	Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników	32 546,65
80195	Pozostała działalność	18 135,88
Razem		8 841 641,04

Z danych zawartych w powyższych tabelach jednoznacznie wynika, że w 2022 roku w zakresie oświaty pozyskane przez gminę Grajewo źródła dochodów w sposób niewystarczający pokrywały poniesione wydatki. Do omawianej sfery działalności gmina Grajewo ze środków własnych w okresie sprawozdawczym dołożyła **3 937 048,42 zł.**

Informacja o realizacji przez jednostki oświatowe przedsięwzięć w 2022 roku z udziałem zewnętrznych źródeł finansowania.

Realizacja projektu „Wiedza kluczem do rozwoju”.

Projekt „Wiedza kluczem do rozwoju” realizowany jest w okresie od 2021.03.01 do 2023.02.28 na podstawie umowy nr UDA-RPPD.03.01.02-20-0442/19-00 z dnia 03.02.2021 r. o dofinansowanie projektu nr WND-RPPD.03.01.02-20-0442/19 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej III. Kompetencje i kwalifikacje Działania 3.1 Kształcenie i edukacja Poddziałania 3.1.2

Wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej w zakresie kształcenia ogólnego, ukierunkowanej na rozwój kompetencji kluczowych. Projekt ma na celu podniesienie jakości oferty edukacyjnej oraz wzmocnienie atrakcyjności kształcenia w: Szkole Podstawowej w Danówku, Szkole Podstawowej w Białaszewie i Szkole Podstawowej w Wierzbowie poprzez: wsparcie na rzecz kształtowania i rozwijania kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych na rynku pracy, wsparcie na rzecz wykorzystania TIK, indywidualizację pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi, doksztalcenie nauczycieli.

W 2022 roku w ramach projektu środki wydatkowano na:

- 1) w Szkole Podstawowej w Białaszewie:
 - a) realizację 550 godz. zajęć pozalekcyjnych:
 - 35 godz. zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z j. angielskiego,
 - 34 godz. zajęć rozwijających z matematyki,
 - 34 godz. zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z matematyki,
 - 32 godz. zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z chemii,
 - 66 godz. koła literackiego,
 - 21 godz. koła przyrodniczego,
 - 33 godz. zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z geografii,
 - 19 godz. zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z fizyki,
 - 19 godz. koła młodych fizyków,
 - 32 godz. młodego chemika,
 - 31 godz. koła teatralnego,
 - 15 godz. koła szachowego,
 - 26 godz. zajęć logopedycznych,
 - 29 godz. koła języka angielskiego,
 - 14 godz. zajęć korekcyjno-kompensacyjnych,
 - 13 godz. zajęć logopedycznych w klasach I-III,
 - 30 godz. zajęć przyrodniczo-geograficznych;
 - b) wypłatę stypendiów 35 uczniom,
 - c) zakup materiałów biurowych,
 - d) organizację wyjazdu edukacyjnego do Centrum Nauki Kopernik w Warszawie dla 50 uczniów,
 - e) zakup pomocy dydaktycznych do realizacji zajęć w ramach projektu: monitor interaktywny 2 szt., podłoga interaktywna wraz z pakietem quizów, laptop Lenovo, program multimedialny Logopedia Pro,
 - f) organizację szkolenia „Neurodydaktyka – nauka przyjazna mózgowi”, w którym udział wzięli nauczyciele,
 - g) zewnętrzny zestaw nagłośnieniowy, wirtualne laboratorium przedmiotowe ClassVR,
 - h) Zespół Zarządzający Projektem.

Łącznie na realizację projektu w SP Białaszewo w 2022 roku wydatkowano: 240 766,62 zł, źródła finansowania: EFS: 206 201,94 zł, budżet państwa: 12 628,45 zł, budżet gminy: 21 936,23 zł.

2) w Szkole Podstawowej w Danówku:

a) realizację 494 godz. zajęć pozalekcyjnych:

- 69 godz. koła zainteresowań językiem angielskim,
- 33 godz. zajęć rozwijających z matematyki,
- 94 godz. koła komputerowego (programowanie),
- 45 godz. koła szachowego,
- 34 godz. zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z fizyki,
- 44 godz. koła przyrodniczego,
- 15 godz. zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z matematyki,
- 100 godz. zajęć logopedycznych,
- 11 godz. zajęć korekcyjno-kompensacyjnych w klasach I-III,
- 17 godz. zajęć logopedycznych w klasach I-III,
- 8 godz. zajęć przyrodniczo-geograficznych,
- 24 godz. koła teatralnego;

b) wypłatę stypendiów 28 uczniom,

c) zakup materiałów biurowych,

d) organizację wyjazdu edukacyjnego do Centrum Nauki Kopernik w Warszawie dla 50 uczniów,

e) zakup pomocy dydaktycznych do realizacji zajęć w ramach projektu: tablet graficzny 2 szt., monitor interaktywny Helgi 2 szt., aplikacja Corinth – pakiet 8 programów (licencja), program multimedialny Logopedia Pro, podłoga interaktywna wraz z pakietem quizów, laptop Lenovo,

f) organizację szkolenia „Jak budować odporność psychiczną w świetle zmian?“, w którym udział wzięli nauczyciele,

g) system nagłośnienia mobilnego,

h) Zespół Zarządzający Projektem.

Łącznie na realizację projektu w SP Danówek w 2022 roku wydatkowano: 201 654,88 zł, źródła finansowania: EFS: 175 310,92 zł, budżet państwa: 8 859,20 zł, budżet gminy: 17 484,76 zł.

3) w Szkole Podstawowej w Wierzbowie:

a) realizację 399 godz. zajęć pozalekcyjnych:

- 24 godz. koła języka angielskiego,
- 47 godz. zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z j. angielskiego,
- 17 godz. zajęć rozwijających z matematyki,
- 40 godz. zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z matematyki,
- 25 godz. programowania dla najmłodszych kl. I-III,
- 19 godz. programowania dla klas IV-VII,
- 49 godz. zajęć logopedycznych,
- 15 godz. zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z chemii,
- 15 godz. zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z fizyki,
- 15 godz. zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z matematyki,
- 15 godz. zajęć rozwijających z matematyki,
- 15 godz. zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z języka angielskiego,

- 15 godz. zajęć rozwijających z języka angielskiego,
- 14 godz. zajęć korekcyjno-kompensacyjnych w klasach I-III,
- 30 godz. zajęć logopedycznych w klasach I-III,
- 20 godz. zajęć przyrodniczych,
- 24 godz. zajęć teatralnych;
- b) wypłatę stypendiów 20 uczniom,
- c) zakup materiałów biurowych,
- d) adaptację sali nr 7 na pracownię przyrodniczą (materiały remontowo-budowlane, zakup i montaż energooszczędnego oświetlenia, zakup i kompleksowy montaż wykładziny homogenicznej Sphera Essence, remont pomieszczenia, w tym: wygłuszenie sali, zamontowanie podwieszanego sufitu, wymiana oświetlenia, szpachlowanie, uzupełnienie ubytków i malowanie ścian,
- e) zakup pomocy dydaktycznych do realizacji zajęć w ramach projektu: monitor interaktywny 4 szt., podwójne stanowisko uczniów 10 szt., pulpit nauczyciela z monitorem i komputerem, jednostka centralna pracowni z oprogramowaniem sterującym i okablowaniem, słuchawki z mikrofonem 21 szt., głośniki kpl., modele wiązań chemicznych, Interaktywne plansze przyrodnicze, domina chemiczne, model atomu, plansze (rodzaje układów człowieka), aplikacja Corinth – pakiet 8 programów (licencja), program multimedialny Logopedia Pro, platforma Meridian Prime, tablica wolnostojąca (parawan), interaktywny syntezyzator, podłoga interaktywna wraz z pakietem quizów, laptop Lenovo, biurko nauczycielskie komputerowe wraz z monitorem dotykowym LED zintegrowanym z blatem biurka, mikroskop uczniowski 10 szt., wizualizer Epson, czujnik do pomiaru pojemności płuc (spirometr) 2 szt., elektroda do oznaczania tlenu rozpuszczonego w wodzie, alternatywne źródła energii – model demonstracyjny 5 szt., modele atomów 10 szt., preparaty biologiczne 100 szt. (tkanki człowieka, roślinne i zwierzęce), fizyczne konstrukcje STEM – światło i energia słoneczna (zestaw elementów), waga elektroniczna 2 szt., ułamkowe koła, bryły geometryczne (zestaw), LaboLAB Fizyka – Energia (zestaw elementów),
- f) organizację wyjazdu edukacyjnego do Centrum Nauki Kopernik w Warszawie dla 50 uczniów,
- g) organizację szkolenia pt.: „Kryzys jako szansa – pierwsza pomoc w kryzysie psychologicznym”, w którym udział wzięli nauczyciele,
- h) zakup systemu nagłośnienia mobilnego, wirtualnej pracowni wielopredmiotowej,
- i) Zespół Zarządzający Projektem – 44 150,00 zł.

Łącznie na realizację projektu w SP Wierzbowo wydatkowano: 333 213,75 zł, źródła finansowania: EFS: 273 476,16 zł, budżet państwa: 17 364,53 zł, budżet gminy: 42 373,06 zł.

Realizacja projektu „Rozszerzenie oferty edukacyjnej Przedszkola w Rudzie”.

Projekt „Rozszerzenie oferty edukacyjnej Przedszkola w Rudzie” realizowany jest w okresie 2020.09.01-2023.06.30 na podstawie umowy nr UDA-RPPD.09.01.00-20-0439/19-00 z dnia 29.07.2020 r. o dofinansowanie projektu nr RPPD.09.01.00-20-0439/19 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach

Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej IX. Rozwój lokalny Działania 9.1 Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego. Projekt ma na celu kształtowanie kompetencji kluczowych u przedszkolaków oraz doksztalcenie nauczycieli. Realizacja projektu będzie kontynuowana w 2023 roku.

W 2022 roku w ramach projektu Przedszkole w Rudzie środki wydatkowały na:

- 1) realizację 274,5 godz. zajęć kwota 16 392,28 zł, w tym:
 - a) 38 godz. zajęć rozwijających kreatywność,
 - b) 45 godz. zajęć logopedycznych,
 - c) 39 godz. zajęć matematyczno-przyrodniczych,
 - d) 43,5 godz. zajęć z j. angielskiego z elementami teatru,
 - e) 39 godz. zajęć komputerowych z elementami programowania,
 - f) 34 godz. zajęć tanecznych,
 - g) 36 godz. zajęć gimnastyki artystycznej;
- 2) Zespół Zarządzający Projektem - 21 480,00 zł
- 3) Szkolenia: "Nauka kodowania i programowania poprzez gry i zabawy dla dzieci w wieku przedszkolnym" i „Ruch, rytm, melodia - czyli efektywna edukacja małego dziecka" zorganizowane dla nauczycieli przedszkola kwota 6 600,00 zł

Łącznie na realizację projektu wydatkowano: 44 472,28 zł, w tym: dofinansowanie z EFS: 44 472,28 zł, budżet gminy: 0,00 zł.

Realizacja projektu „Podążając za Pitagorasem”.

Projekt „Podążając za Pitagorasem” zrealizowany został przez **Szkołę Podstawową Pomnik 1000-lecia Państwa Polskiego im. Marii Konopnickiej w Białaszewie** w okresie wrzesień - grudzień 2022 r. na podstawie umowy darowizny zawartej 12 sierpnia 2022 r. w Warszawie z **Fundacją mBanku**.

W 2022 roku w ramach projektu środki wydatkowano na:

- a) 20 godz. zajęć matematycznych,
- b) pomoce dydaktyczne: tablet Samsung Galaxy, kalkulatory, plansze i gry edukacyjne itp.,
- c) materiały piśmiennicze na potrzeby zajęć matematycznych.

Wydatki ogółem poniesione w 2022 roku na realizację projektu wyniosły: 7 999,00 zł, źródła finansowania: darowizna Fundacji mBanku: 7 999,00 zł, - budżet gminy: 0,00 zł.

Realizacja projektu pn.: „Integracyjne wakacje”.

Projekt „Integracyjne wakacje” zrealizowany został przez **Szkołę Podstawową w Danówku** w sierpniu 2022 r. na podstawie umowy o współpracę zawartej 12 lipca 2022 r. w Warszawie z **Fundacją Polki Mogą Wszystko**.

W 2022 roku w ramach projektu środki wydatkowano na:

- a) 56 godz. zajęć zrealizowanych podczas półkolonii letnich,

- b) bilety do Muzeum Mleka w Grajewie, bilety do Grajewskiego Centrum Kultury, przewóz uczestników,
- c) nagrody dla uczestników półkolonii letnich, produkty żywnościowe, materiały na potrzeby realizacji zajęć.

Wydatki ogółem poniesione w 2022 roku na realizację projektu wyniosły: 9 000,00 zł, źródła finansowania: darowizna Fundacji Polki Mogą Wszystko: 9 000,00 zł, budżet gminy: 0,00 zł. Dodatkowo SP Danówek wniosła wkład niepieniężny rzeczowy w postaci nieodpłatnie udostępnionych sal dydaktycznych.

7. Polityka społeczna

7.1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Podstawowym przedmiotem działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grajewie jest realizacja zadań własnych i zleconych z zakresu pomocy społecznej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz potrzebami społecznymi. Ośrodek jest bezpośrednim organizatorem i wykonawcą zadań pomocy społecznej, a w szczególności w zakresie:

- opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych, celowych, stałych;
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- analizowania i oceny zjawisk społecznych rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- pobudzania aktywności społeczności gminy Grajewo w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin;
- inicjowania działań zapobiegających degradacji osób, rodzin i grup społecznych;
- prowadzenia pracy socjalnej skierowanej na pomoc osobom i rodzinom;
- kierowanie osób do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za ich pobyt;
- organizowania usług opiekuńczych dla osób starszych w miejscu ich zamieszkania;
- przyznawania i wypłacania zasiłków oraz udzielania pomocy rzeczowej – zgodnie z ustawą o pomocy społecznej;
- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- wytaczania na rzecz osób potrzebujących powództwa o roszczenia alimentacyjne;
- sprawienia pogrzebu osobom niemającym prawa do zasiłku pogrzebowego ZUS;
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

TABELA NR 1. DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA			
Liczba osób	1	609	585
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE			
Liczba osób	2	297	311
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	199	194
Wiek 0-17	4	178	192
Wiek produkcyjny	5	103	103
Wiek poprodukcyjny	6	16	16
Liczba rodzin	7	160	160
Liczba osób w rodzinach	8	607	585
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY			
Liczba osób ogółem	14	169	171
Liczba rodzin	15	162	166
Liczba osób w rodzinach	16	597	607

TABELA NR 2. POWODY UDZIELANIA POMOCY I W SPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok 2022
0		1	2
POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA			
UBÓSTWO			
Liczba rodzin	1	83	96
Liczba osób w rodzinach	2	292	308
BEZROBOCIE			
Liczba rodzin	3	61	65
Liczba osób w rodzinach	4	195	200
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ			
Liczba rodzin	5	27	31
Liczba osób w rodzinach	6	80	94
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA			
Liczba rodzin	7	25	28
Liczba osób w rodzinach	8	62	65
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUNICZO-WYCHOWAWCZYCH			
Liczba rodzin	9	13	19
Liczba osób w rodzinach	10	55	83
ALKOHOLIZM			
Liczba rodzin	11	5	9
Liczba osób w rodzinach	12	15	28
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA			
Liczba rodzin	13	42	57
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ			
Liczba rodzin	14	41	57
BEZDOMNOŚĆ			
Liczba rodzin	15	2	2
Liczba osób w rodzinach	16	2	2
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO			
Liczba rodzin	17	0	2
Liczba osób w rodzinach	18	0	2
ZDARZENIA LOSOWE			

Liczba rodzin	19	0	2
Liczba osób w rodzinach	20	0	4
PRZEMOC W RODZINIE			
Liczba rodzin	21	0	7
Liczba osób w rodzinach	22	0	26

WYKRES NR 2. POWODY UDZIELANIA POMOCY I WSPARCIA

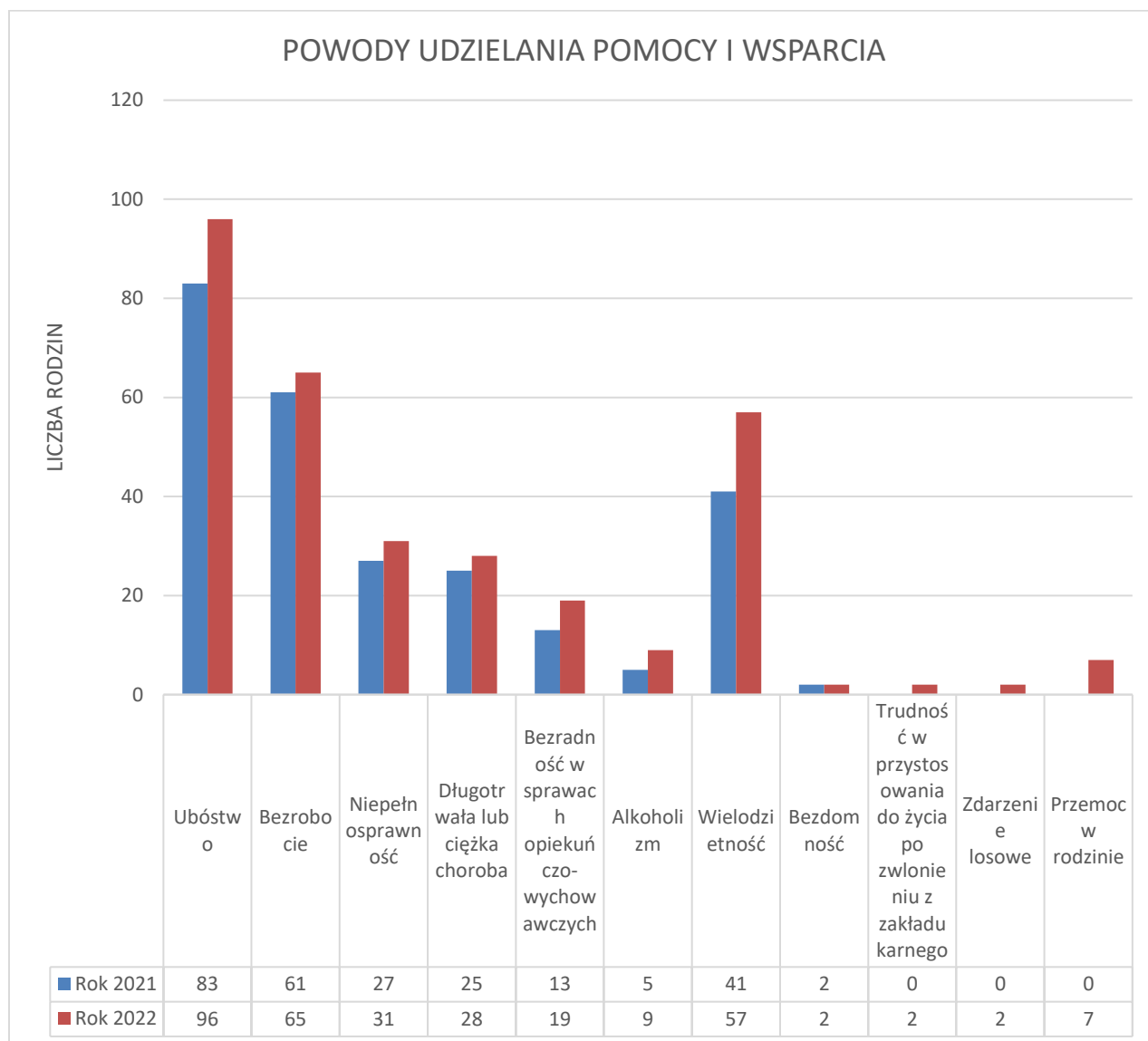
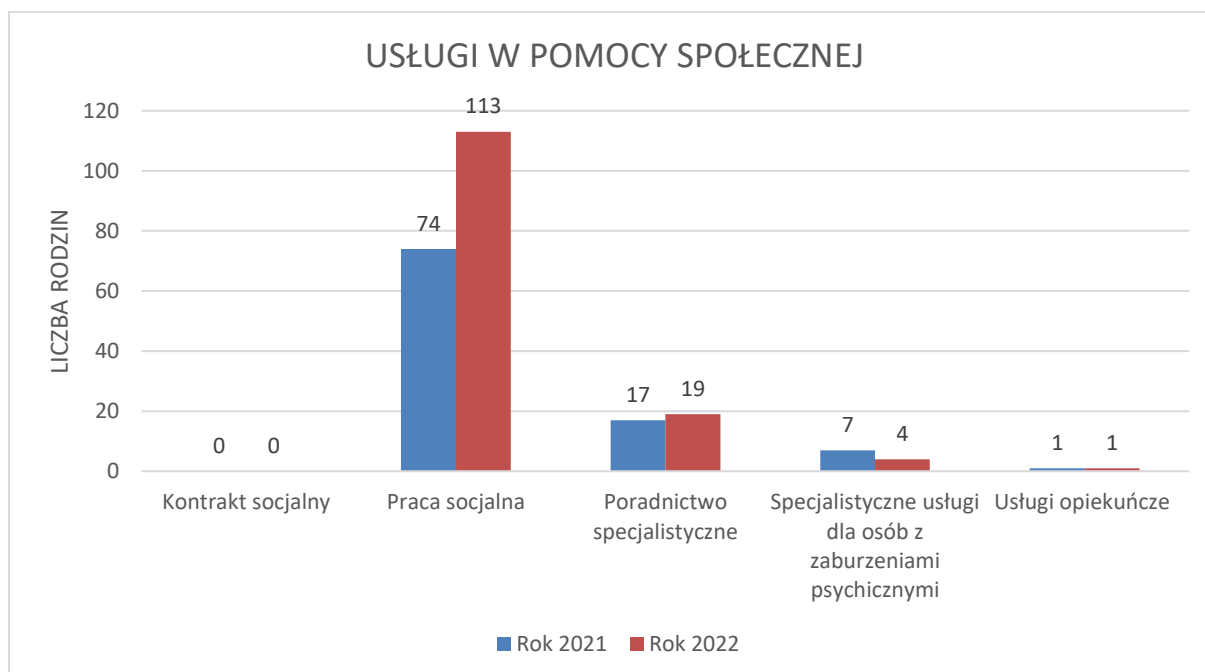

TABELA NR 3. USŁUGI W POMOCY SPOŁECZNEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2021		Rok 2022	
0	1		2	
USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ				
USŁUGI OPIEKUŃCZE OGÓŁEM				
Liczba osób	1	1	1	
Liczba świadczeń	2	202	156	

Kwota świadczeń w złotych	3	6.735,00	5 244
SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI			
Liczba osób	4	7	4
Liczba świadczeń	5	3 504	1 800
Kwota świadczeń w złotych	6	118.616,00	90.626,00
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE			
Liczba rodzin	7	17	19
Liczba osób w rodzinach	8	70	74
PRACA SOCJALNA			
Liczba rodzin	9	74	113
Liczba osób w rodzinach	10	26	397
KONTRAKT SOCJALNY			
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	11	0	0
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	12	0	0
(z wiersza 71) Liczba zawartych kontraktów socjalnych część A	13	0	0
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym część A	14	0	0

WYKRES NR 3. USŁUGI W POMOCY SPOŁECZNEJ

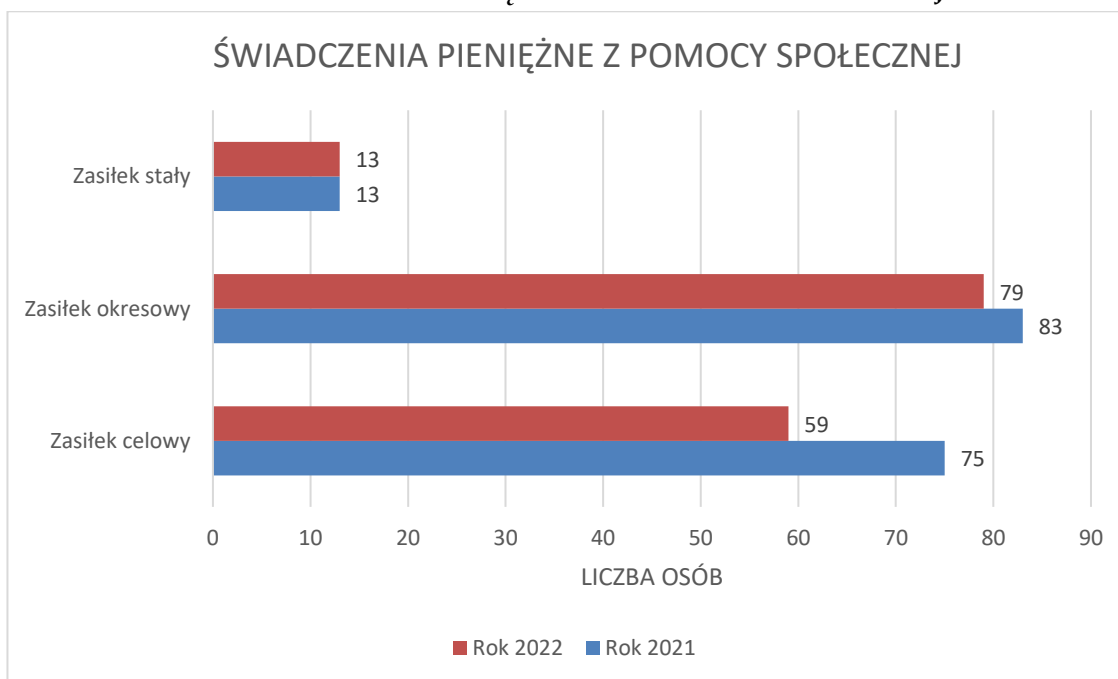

**TABELA NR 4. RODZAJE ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH I NIEPIENIĘŻNYCH
W POMOCY SPOŁECZNEJ**

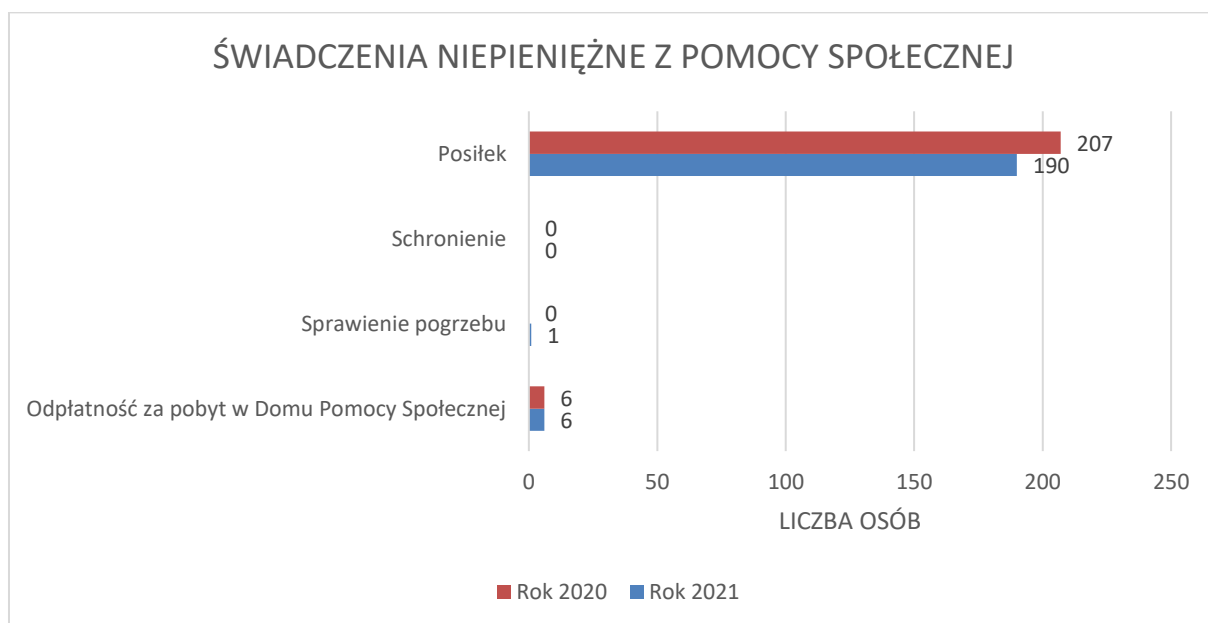
WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok 2022
0		1	2
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ			
ZASIŁEK STAŁY			
Liczba osób	1	13	13
Liczba świadczeń	2	120	142
Kwota świadczeń w złotych	3	65.266,00	84 628,00
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących			
Liczba osób	4	13	12
Liczba świadczeń	5	120	136
Kwota świadczeń w złotych	6	65.266,00	82.746,00
W tym: (wiersze 7 - 9)			
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie			
Liczba osób	7	0	1
Liczba świadczeń	8	0	6
Kwota świadczeń w złotych	9	0	1.882,00
ZASIŁEK OKRESOWY			
Liczba osób	10	83	79
Liczba świadczeń	11	547	568
Kwota świadczeń w złotych	12	234.372,00	274.327,00
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia			
Liczba osób	13	45	50
Liczba świadczeń	14	251	299
Kwota świadczeń w złotych	15	121.514,00	166.083,00
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby			
Liczba osób	16	2	2
Liczba świadczeń	17	8	8
Kwota świadczeń w złotych	18	1.728,00	3.104,00
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności			
Liczba osób	19	13	10
Liczba świadczeń	20	75	67
Kwota świadczeń w złotych	21	11.928,00	6.645,00
ZASIŁEK CELOWY OGÓŁEM			
Liczba osób	22	75	68
Kwota świadczeń w złotych	23	80.474,00	59.170,00
W tym: ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO „Posiłek w szkole i w domu” realizowany w latach 2019- 2023			
Liczba osób	24	69	67
Kwota świadczeń w złotych	25	64.650,00	58.057,00
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ			
POSIŁEK OGÓŁEM			
Liczba osób	26	190	207
Liczba świadczeń	27	17.640,00	26.779,00
Kwota świadczeń w złotych	28	186.455,00	228.665,00
W TYM: DLA DZIECI			
Liczba osób	29	189	207
Liczba świadczeń	30	17.553,00	26.779,00
Kwota świadczeń w złotych	31	185.358,00	228.665,00
W tym: (z wierszy 26 - 28) POSIŁEK – świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” realizowany w latach 2019- 2023			
Liczba osób	32	69	67
Liczba świadczeń	33	239	196
Kwota świadczeń w złotych	34	64.650,00	58.057,00

W TYM: DLA DZIECI			
Liczba osób	35	189	207
Liczba świadczeń	36	17.553,00	26.779,00
Kwota świadczeń w złotych	37	185.358,00	228.665,00
SCHRONIENIE			
Liczba osób	38	0	0
Liczba świadczeń	39	0	0
Kwota świadczeń w złotych	40	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU			
Liczba osób	41	0	0
Liczba świadczeń	42	1	0
Kwota świadczeń w złotych	43	1.580,00	0
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ			
Liczba osób	44	6	6
Liczba świadczeń	45	70	72
Kwota świadczeń w złotych	46	216.713,00	233689
WSPIERANIE RODZINY I PIELICHA ZASTĘPCZA			
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	47	9	12
Liczba rodzin wspierających	48	0	0
Liczba asystentów rodziny	49	1	1
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	50	3.004,00	1.960,00
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE NIEPIENIĘŻNE			
Liczba osób ogółem	51	197	213
Liczba rodzin	52	103	99

WYKRES NR 4. ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ

WYKRES NR 5. ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie realizuje również świadczenia rodzinne i wychowawcze, na podstawie upoważnienia Wójta zgodnie ze stosownymi ustawami, wykonuje również zadania z zakresu pomocy społecznej zlecone przez administrację rządową i samorządową.

TABELA NR 5 . INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok 2022
0		1	2
ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE			
Liczba dzieci	1	1.025	1.007
Kwota świadczeń w złotych	2	6.138.909,00	2.503.663,00
ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH			
Liczba rodzin	3	215	204
Kwota świadczeń w złotych	4	1.222.778,00	1.052.164,90
JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA (ujmowany w pozycji „Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych“)			
Liczba świadczeń	5	17	12
Kwota świadczeń w złotych	6	17.000,00	12.000,00
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA			
Liczba świadczeń	7	38	27
Kwota świadczeń w złotych	8	38.000,00	27.000,00
ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE			
Liczba świadczeń	9	68	130
Kwota świadczeń w złotych	10	62.410,00	115.350,00
ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE			
ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE			
Liczba świadczeń	11	516	541
Kwota świadczeń w złotych	12	1.008.639,00	1.134.727,00
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY			
Liczba świadczeń	13	1.105	1.126
Kwota świadczeń w złotych	14	238.503,00	243.037,00

ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA NIEPEŁNOSPRAWNEGO DZIECKA			
Liczba świadczeń	15	339	308
Kwota świadczeń w złotych	16	73.170,00	66.479,00
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O ZNACZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI			
Liczba świadczeń	17	497	503
Kwota świadczeń w złotych	18	107.272,00	108.568,00
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O UMIARKOWANYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, KTÓRA POWSTAŁA PRZED UKOŃCZENIEM 21 ROKU ŻYCIA			
Liczba świadczeń	19	269	306
Kwota świadczeń w złotych	20	58.061,00	66.047,00
SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY			
Liczba świadczeń	21	32	12
Kwota świadczeń w złotych	22	19.840,00	7.440,00
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA			
Liczba osób	23	10	0
Kwota świadczeń w złotych	24	6.200,00	0
ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO			
Liczba osób	25	12	8
Liczba rodzin	26	9	5
Kwota świadczeń w złotych	27	59.050,00	41.600,00
DODATKI MIESZKANIOWE			
Liczba gospodarstw domowych	28	2	21
Kwota świadczeń w złotych	29	5.592,00	7.076,00
DODATKI ENERGETYCZNE			
Liczba gospodarstw domowych	30	0	0
Kwota świadczeń w złotych	31	0	0

Wymiar występujących problemów społecznych ukazuje konieczność stopniowego zwiększenia nakładów i środków na realizację niektórych nałożonych ustawowo zadań w obszarze pomocy społecznej, a także dalszy rozwój działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, które mogą wystąpić w przyszłości.

7.2. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Grajewo na 2022 rok.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Grajewo na lata 2022-2025 został przyjęty Uchwałą 242/XL/22 Rady Gminy Grajewo z dnia 24.03.2022 r.

W zakresie realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Grajewo w 2022 r. podjęto następujące działania:

- realizowane były zajęcia z nauki pływania w ramach projektu Powszechnej Nauki Pływania „Umiem Pływać”, w których uczestniczyli uczniowie kl. III gminnych szkół podstawowych, w edycji wiosennej uczestniczyło 45 dzieci, a w edycji jesiennej 38,

- przekazano środki finansowe miastu Grajewo na prowadzenie zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu w celu umożliwienia korzystania przez mieszkańców gminy Grajewo z programu edukacyjno-motywacyjnego,
- współorganizowano imprezę promującą zdrowy styl życia „Dzień Dziecka w Wojewodzinie”,
- zorganizowano III Mistrzostwa Szkół Podstawowych Gminy Grajewo w Piłce Nożnej w ramach gminnej profilaktyki poprzez sport,
- zorganizowano we współpracy z Gminną Biblioteką w Rudzie zajęcia kulturalno-profilaktyczne podczas ferii zimowych, w których uczestniczyło 22 dzieci,
- zorganizowano spotkania dot. uzależnienia od internetu z 215 uczniami z kl. IV-VIII, które odbyły się w szkołach podstawowych w Białaszewie, Danówku i Wierzbowie,
- zamontowano piłkochwyty na boisku w miejscowości Koszarówka,
- zakupiono bramki piłkarskie, siatki oraz piłkochwyty na boisko w miejscowości Kurejwa,
- zakupiono zewnętrzny kosz do koszykówki przy Świetlicy wiejskiej w Sojczyńcu Borowym,
- sfinansowano zakup nagród książkowych w konkursie profilaktycznym zorganizowanym przez Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie,
- współorganizowano 37.Światowe Dni Młodzieży Diecezji Łomżyńskiej, które odbyły się 19.11.2022 r. w Grajewie,
- współorganizowano Festyn Rodzinny, który odbył się w Przedszkolu w Rudzie,
- współorganizowano Piłkarską Majówkę w Popowie – turniej piłki nożnej dla dzieci,
- sfinansowano badania psychologiczno - psychiatryczne w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz dokonywano opłat za wpisy w sprawach o skierowanie na przymusowe leczenie z wniosku Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- współfinansowano funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego (udzielono ogółem 30 konsultacji – 19 rodzin, 74 osoby),
- zakupiono odblaski dla uczniów w ramach akcji „Bezpieczna droga do szkoły”,
- w ramach profilaktyki poprzez sport sfinansowano prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych w gminnych szkołach podstawowych,
- współpracowano z Komendą Powiatową Policji w Grajewie w zakresie organizacji pogadarek, realizacji programów profilaktycznych w szkołach podstawowych, przedszkolu i świetlicach wiejskich,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła 10 posiedzeń, podczas których zajmowała się 12 sprawami o skierowanie na przymusowe leczenie od alkoholu, przeprowadzała rozmowy motywujące, udzielała poradnictwa osobom uzależnionym od alkoholu oraz członkom ich rodzin. Komisja zajmowała się także wydawaniem postanowień dotyczących lokalizacji punktów z alkoholem,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła 10 posiedzeń, podczas których zajmowała się 12 sprawami o skierowanie na przymusowe leczenie od alkoholu, przeprowadzała rozmowy motywujące, udzielała poradnictwa osobom uzależnionym od alkoholu oraz członkom ich rodzin. Komisja zajmowała się także wydawaniem postanowień dotyczących lokalizacji punktów z alkoholem,

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizując zadania z pomocy społecznej zajmuje się także sprawami z zakresu problemów społecznych. Pracownicy socjalni udzielili pomocy osobom i rodzinom z problemami alkoholowymi w różnych formach (finansowej - ogółem 9 rodzin, w tym: zasiłki okresowe - 8 osób, zasiłek stały - 1 osoby, zasiłek celowy na zakup żywności - 5 osoby), posiłek dla dzieci w szkole - 6 rodzin, zasiłek celowy na zakup leków - 1,
- działania podejmowane przez gminne placówki oświatowe: realizacja programu wychowawczo - profilaktycznego, organizacja pogadanek, konkursów, kampanii edukacyjnych, imprez promujących zdrowy styl życia, szkoleń dla nauczycieli.

8. Kultura, sport i rekreacja

8.1. Gminna Biblioteka Publiczna

Gminna Biblioteka Publiczna Gminy Grajewo z siedzibą w Rudzie jest jedyną instytucją kultury na terenie Gminy Grajewo, wpisaną do rejestru kultury pod Nr 1 dnia 1.02.2006 r. Placówka mieści się w Rudzie przy ul. Szkolnej 1. Otwarta jest od poniedziałku do piątku w godz. 7:00-18:00 i w pierwszą sobotę miesiąca w godz. 8:00- 13:00. Budynek jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, oprócz toalet. Na zewnątrz na parkingu również jest wyznaczone i oznakowane zgodnie z przepisami miejsce dla osób niepełnosprawnych.

Księgozbiór na dzień 31.12.2022 r wyniósł 18 579 woluminów, przybyło 987 książek, ze środków samorządowych 523 za kwotę 14 000 zł i z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021–2025”, Kierunek interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych. Pozyskane środki zostały przeznaczone na zakup książek 464 książek na kwotę 13000 zł.

W rozbiciu na rodzaj literatury biblioteka posiada

- literatury pięknej dla dzieci 8 396 vol.
- literatury pięknej dla dorosłych 6 587 vol.
- literatury popularnonaukowej 4 583 vol.

Wszystkie zakupione książki zostały wpisane do bazy komputerowej MAK+ jak i wpisane tradycyjnie do księgi inwentarzowej biblioteki , następnie oznakowane oraz opracowane zgodnie z normami bibliotecznymi. 100% książek wpisanych jest do bazy danych. Zakupywane nowości są sukcesywnie wprowadzane do bazy danych. Biblioteka nie posiada zbiorów audiowizualnych w swoich zbiorach.

Na dzień 31.12.2022 r. biblioteka miała zarejestrowanych 284 czytelników, którym zostało wypożyczonych 7 566 książek. W 2022 r. spadła liczba czytelników w stosunku do 2021 r. z 313 czytelników do 284 czyli spadek o 29 osób. Największy spadek czytelnictwa zaobserwowaliśmy wśród dzieci i młodzieży

Nastąpił wzrost wypożyczeni książek z 6 299 w 2021 r. do 7 566 książek w 2022 r. czyli o 1 267 vol. Największy wzrost wypożyczeni zaobserwowaliśmy literatury pięknej dla dorosłych.

Dane dotyczące biblioteki:

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2020r.	Stan na 31.12.2021r.
1. Liczba czytelników na 100 mieszkańców	5,45	4,86
2. Liczba zakupionych książek na 100 mieszkańców	13,76	16,87
3. Liczba wypożyczeń ogółem na 100 mieszkańców *	4,97	12,9

* Łączna liczba wypożyczeń zbiorów na zewnątrz i udostępnień na miejscu na 100 mieszkańców

W trosce o zbiory biblioteczne, do czytelników zalegających ze zwrotem wypożyczonych książek, biblioteka wystosowała upomnień. O zaległościach książkowych informowaliśmy telefonicznie. Upomnienia nie były wysyłane pocztą, ponieważ byłyby to zbyt duże koszty. W 60% skutek zastosowania upomnień był pozytywny, książki zostały zwrócone.

Czytelnictwo:

Struktura czytelnictwa według kategorii społeczno-zawodowych:

- uczący się - 146;
- pracujący -94;
- pozostali - 44.

Grupy czytelnicze według wieku;

- do 5 lat -62;
- 6-12 lat-47;
- 13-15 lat-21;
- 16-19 lat-15;
- 20-24 lat-5;
- 25-44 lat-47;
- 45-60 lat-51;
- powyżej 60 lat-36.

Preferencje czytelnicze są zróżnicowane. Z roku na rok wzrasta poczytność literatury pięknej dla dorosłych. Spadek poczytności literatury popularnonaukowej to często skutek zainteresowań czytelników informacjami z Internetu. Podobnie jak w latach ubiegłych jest duże zróżnicowanie zainteresowań wśród czytelników. Starsi sięgają po powieści o tematyce obyczajowej, biograficznej, historycznej, psychologicznej oraz powieści ekranizowane itp. Młodzież często korzysta z literatury o tematyce fantastycznej, obyczajowej, przygodowej. Dziewczęta często wybierają literaturę obyczajową, romanse, fantastykę itd.

Na zbiory biblioteczne, oprócz książek składają się także czasopisma. Biblioteka dysponuje 10 tytułami prasy: „Gazeta Współczesna”, „Tina”, „Chwila dla Ciebie”,

„Przyjaciółka”, „Naj”, „Dobre rady”, „Świerszczyk”, „Książki”, „Poradnik bibliotekarza” i „Biblioteka Publiczna”, które udostępnia na miejscu i wypożycza na zewnątrz

Biblioteka udostępniła 733 razy czasopisma, w tym:

- wypożyczenia na zewnątrz 404 czasopism;
- czasopisma udostępnione na miejscu 329.

W bibliotece działa czytelnia internetowa, gdzie przez 5 dni w tygodniu w godz. 7:00-18:00 każdy może skorzystać z komputerów, które są podłączone do Internetu szerokopasmowego. Czytelnia internetowa wyposażona jest w drukarkę laserową, drukarkę laserową kolorową, skaner, xero oraz 8 komputerów stacjonarnych i 5 laptopów. W bibliotece można skorzystać bezpłatnie z Wi-Fi.

W 2022 roku z czytelni internetowej skorzystało 1 151 osób i zostało udzielonych 260 informacji elektronicznych.

Zorganizowano sześć spotkań autorskich w Szkołach Podstawowych w Białaszewie, Danówku i Wierzbowie oraz w Przedszkolu w Rudzie. Był to Pan Zbigniew Kołba i Pani Katarzyna Janowicz-Timofiejew. Organizowaliśmy na terenie biblioteki mini konkursy, zabawy z książką, gry stolikowe dla najmłodszych. Odbywały się lekcje biblioteczne dla uczniów starszych klas szkół podstawowych oraz spotkania z przedszkolakami. Biblioteka organizowała zajęcia w ferie i wakacje dla grupy 20 osobowej.

W ramach współpracy z Instytutem Książki Gminna Biblioteka w Rudzie włączyła się po raz piąty w ogólnopolską kampanię „Mała książka – wielki człowiek” 2021/2022. Wyjątkowe wyprawki otrzymało każde dziecko w wieku 4-6 lat, które przyszło z rodzicem lub opiekunem do biblioteki, otrzymało w prezencie Wyprawkę Czytelniczą, a w niej: książkę „Krasnal w Krzywej Czapce” Wojciecha Widłaka, oraz Kartę Małego Czytelnika. Za każdą wizytę w bibliotece zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego Mały Czytelnik otrzymywał naklejkę, a po zebraniu był honorowany imiennym dyplomem potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania oraz drobnym upominkiem.

W 2022 r. biblioteka otrzymała pięć laptopów, które zostały w 100% dofinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 w którym braliśmy udział w 2021r.

Na koniec 2022r zakupiono 5 kodów na Platformie Legimi. Kody są dostępne od 1 stycznia 2023r dla czytelników biblioteki.

W okresie sprawozdawczym w bibliotece były zatrudnione 2 osoby na cały etat dyrektor i młodszy bibliotekarz.

8.2. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie podjęty Uchwałą nr 211/XXXIII/21 Rady Gminy Grajewo 11 października 2021 r. Dokument określał obszary i zasady oraz formy współpracy z organizacjami pozarządowymi wraz z wykazem zadań priorytetowych realizowanych w ramach tej współpracy. Program zatwierdzony na 2022 rok pozwalał na prowadzenie działań

zmierzających do osiągnięcia głównego celu, jakim jest budowanie partnerstwa między Gminą Grajewo i organizacjami, służącego zaspokajaniu potrzeb mieszkańców oraz wzmacnianiu roli aktywności obywatelskiej w rozwiązywaniu problemów lokalnych.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi przybierała następujące formy:

- 1) udzielanie organizacjom wsparcia pozafinansowego (poprzez udostępnianie sal, użyczenie sprzętu, użyczenie świetlic do realizacji projektów na rzecz mieszkańców gminy);
- 2) konsultowanie z organizacjami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji;
- 3) popularyzowanie działalności organizacji na portalu Urzędu Gminy Grajewo www.gminagrajewo.pl oraz portalu społecznościowym gminy – facebook;
- 4) udzielanie pomocy stowarzyszeniom w sprawach księgowych.

Gmina Grajewo podejmowała współpracę z organizacjami pozarządowymi w formach finansowych jak i pozafinansowych opierając się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności.

W 2022 roku najbardziej aktywnie funkcjonowało Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Grajewo. Stowarzyszenie realizowało zadanie z zakresu dystrybucji artykułów spożywczych do osób najbardziej potrzebujących w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 gdzie pracownicy Urzędu Gminy Grajewo pomagali przy rozładunku żywności. Gmina Grajewo użycza Stowarzyszeniu Rozwoju Gminy Grajewo pomieszczenia w budynku świetlicy wiejskiej w Wojewodzinie.

W 2022 roku przez Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Grajewo realizowany był również projekt pn. „Żółty Talerz”, przy realizacji którego Gmina Grajewo chętnie współpracowała oraz pomogła poprzez udostępnienie świetlic.

W 2022 roku Zarządzeniem nr 405/22 Wójta Gminy Grajewo przedstawiono do konsultacji Program współpracy Gminy Grajewo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na kolejny rok. W trakcie konsultacji nie wpłynęły żadne wnioski od organizacji pozarządowych oraz podmiotów o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, mających siedzibę i działających na terenie gminy Grajewo. Realizacja Programu współpracy gminy polega również na organizowaniu konsultacji.

Gmina Grajewo współpracowała z w/w organizacjami oraz podmiotami także poprzez udostępnianie na stronie internetowej gminagrajewo.pl oraz portalu społecznościowym facebook informacji dotyczących ich działalności.

W obszarze kultury fizycznej i rekreacji działają Stowarzyszenie „Maratonka” oraz Podlaskie Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Białymstoku. Działają one we współpracy z Gminą Grajewo oraz szkołami prowadzonymi przez Gminę Grajewo w zakresie krzewienia kultury fizycznej, planowania

i organizowania pozalekcyjnego życia sportowego uczniów, propagowania i rozwijania idei sportu, uczestnictwa w imprezach sportowych, organizowania działalności sportowej ze szczególnym uwzględnieniem funkcji zdrowotnych. Cele te realizują:

- Stowarzyszenie „Maratonka” (współpraca z Gminą Grajewo realizowana poprzez współorganizację imprez sportowych)

- Podlaskie Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Białymstoku (współpraca z Gminą Grajewo realizowana poprzez współorganizację imprez sportowych).

Ponadto we współpracy z Podlaskim Wojewódzkim Szkolnym Związkiem Sportowym ogółem 83 uczniów z klas 3 szkół podstawowych uczestniczyło w programie powszechnej nauki pływania pod nazwą „UMIEM PŁYWAĆ 2022”. Zajęcia zostały zorganizowane na Pływalni Miejskiej w Grajewie i prowadzone były przez instruktorów nauki pływania. Odbyły się w wymiarze: edycja wiosenna, 45 osób, 20 godzin dla każdej z 3 grup (SP Białaszewo, SP Wierzbowo, SP Danówek) z częstotliwością jeden raz w tygodniu po 2 godziny, edycja jesienna, 38 osób, 20 godzin dla każdej z 3 grup (SP Białaszewo, SP Wierzbowo, SP Danówek) z częstotliwością jeden raz w tygodniu po 2 godziny. Dowóz na zajęcia nauki pływania zapewniła Gmina Grajewo własnym transportem.

W obszarze bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej działają Ochotnicze Straże Pożarne, które prowadzą działalność w celu zapobiegania pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami. Ochotnicze Straże Pożarne działają w oparciu o ustawę o ochronie przeciwpożarowej, prawie o stowarzyszeniach oraz w oparciu o własne statuty. Każda jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej zarejestrowana jest w sądzie jako stowarzyszenie, posiada osobowość prawną i jest jednostką organizacyjną ochrony przeciwpożarowej. Koszty wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej jednostek ochrony przeciwpożarowej w myśl art. 32 ust. 1 ustawy o ochronie przeciwpożarowej - ponosi gmina. Na terenie Gminy działa 11 jednostek OSP w następujących miejscowościach: Białaszewo, Białogrądy, Boczek-Świdrowo, Ciemnoszyje, Flesze, Kapice, Łojki, Ruda, Szymany, Toczyłowo, Wierzbowo.

Współpraca Gminy Grajewo z jednostkami OSP realizowana była poprzez sfinansowanie zakupu sprzętu ratowniczo - gaśniczego dla poszczególnych jednostek OSP.

Urząd Gminy Grajewo aktywnie współpracuje z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy wykorzystując potencjał i możliwości tkwiące w tych organizacjach.

W realizację programu współpracy w 2022 roku zaangażowanych było wiele organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Grajewo. Wszystko to przyczynia się do demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym oraz stwarza warunki do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców Gminy Grajewo, buduje społeczeństwo obywatelskie poprzez promowanie aktywności społecznej dzieci, młodzieży i dorosłych.

W ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym Wójt Gminy Grajewo współpracuje z Kołami Gospodyń Wiejskich znajdujących się na terenie Gminy Grajewo. Celem spotkań jest kultywowanie oraz rozpowszechnianie tradycji oraz integracja środowiska lokalnego. Współpraca i promowanie działalności Kół Gospodyń Wiejskich w: Białaszewie, Ciemnoszyjach, Kapicach, Sojczynie Borowym, Toczyłowie, Łękwie. Promowanie działalności KGW w czasie festynów i pikników organizowanych na terenie gminy Grajewo oraz poprzez stronę internetową gminagrajewo.pl. Współpraca w ramach Lokalnej Grupy Działania Biebrzański Dar Natury w zakresie organizacji szkoleń dla KGW.

Współpraca z KGW w Kapicach w realizacji projektu konkursowego pod nazwą „Wesele w Kapicach” w kategorii artystycznej w ramach ogólnopolskiego konkursu podczas Festiwalu Kół Gospodyń Wiejskich „Polska od kuchni”. Koło Gospodyń Wiejskich

w Toczyłowo podczas konkursu kulinarnego dla Kół Gospodyń Wiejskich działających w powiecie grajewskim pn. „Bitwa Regionów” zajęło III miejsce wygrywając przesmaczoną pieczoną kaczką. Natomiast nagrodę za najładniejsze stoisko otrzymało Koło Gospodyń Wiejskich z Łękowa.

Działalność świetlic wiejskich

Na terenie Gminy Grajewo w 2022 roku funkcjonowało 14 świetlic wiejskich. Świetlice wiejskie znajdują się w następujących miejscowościach: Białaszewo, Białogrądy, Boczki-Świdrowo, Ciemnoszyje, Grozimy, Kapice, Kurejewka, Popowo, Przechody, Ruda, Sojczyn Borowy, Szymany, Wierzbowo, Wojewodzin. W okresie wakacyjnym odbywały się w świetlicach wiejskich zajęcia plastyczne itp. Świetlice wiejskie są kompleksowo wyposażone, a w 2022 roku niektóre z nich zostały odmalowane.

Lp.	Nazwa wydarzenia	Ilość odbytych spotkań	Liczba uczestników
1.	imprezy turystyczne i sportowo-rekreacyjne	1	16
2.	Warsztaty - zajęcia plastyczne	10	78
Koła/Kluby		Ilość grup	Liczba uczestników
1.	seniora	3	50
2.	Koła Gospodyń Wiejskich	6	198

Place rekreacyjne na terenie Gminy Grajewo

W większości miejscowości Gminy Grajewo funkcjonują place rekreacyjne (plac zabaw, siłownia). Place są zadbane oraz bogato wyposażone. Miejscowości, które posiadają na swoim terenie place rekreacyjne to: Białaszewo, Białaszewo - Kolonia Białogrądy, Boczki - Świdrowo, Brzozowa Wólka, Ciemnoszyje, Cyprki, Danówek, Dybła, Godlewo, Kacprowo, Kapice, Konopki - Kolonie, Koszarówka, Kurejewka, Kurejwa, Kurki, Lipińskie, Łękowo, Łojki, Łosewo, Mareckie, Modzele, Okół, Pieniążki, Popowo, Przechody, Ruda, Sikora, Sojczyn Borowy, Szymany, Toczyłowo, Wierzbowo, Wojewodzin, Zaborowo.

9. Bezpieczeństwo i zdrowie

9.1. Działalność Straży Gminnej

Celem poprawienia spokoju, porządku i bezpieczeństwa publicznego mieszkańców gminy, ochrony ich mienia oraz zapobieganiu popełnianiu wykroczeń i przestępstw powołano Straż Gminną Gminy Grajewo.

Straż Gminna Gminy Grajewo została powołana uchwałą Rady Gminy Grajewo podjętą w dniu 21 września 2007 r., po jej pozytywnym zaopiniowaniu przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w Białymstoku. Funkcjonowanie Straż Gminna rozpoczęła od początku 2008 roku z chwilą zatrudnienia Komendanta Straży pełniącego równocześnie funkcje strażnika. Pracę Komendanta wspomagają osoby odbywające staże pracownicze w Urzędzie Gminy.

Do zadań straży należy w szczególności:

- 1) ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych,

2) czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego - w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym, a. kontrola publicznego transportu zbiorowego - w zakresie określonym w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. Nr 5, poz. 13),

3) współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń,

4) zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, do momentu przybycia właściwych służb, a także ustalenie, w miarę możliwości, świadków zdarzenia,

5) ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej,

6) współdziałanie z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych,

7) doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania, jeżeli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorszenia w miejscu publicznym, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób,

8) informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, a także inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi,

9) konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych dla potrzeb gminy.

Działalność Straży Gminnej Gminy Grajewo

W 2022 r. Straż Gminna realizowała zadania zgodnie z półrocznymi planami pracy. Zadania dotyczyły przede wszystkim zagadnień związanych z zapewnieniem spokoju i porządku publicznego. Służby popołudniowe oraz patrole w godzinach popołudniowych prowadzone były pod kątem kontroli miejsc zakłócania spokoju i porządku publicznego, stanu dróg gminnych, niezgodnego z prawem pozbywania się nieczystości stałych i płynnych.

W 2022 r. Straż Gminna otrzymywała zgłoszenia odnośnie niebezpiecznych zwierząt, zdarzeń z udziałem zwierząt dziko żyjących, w związku z nieczystościami na terenie gminy oraz dotyczące porządku na terenie nieruchomości i drogach. Kontrolowano tzw. miejsca zagrożeń, zgodnie z wykazem tych miejsc (rejon szkoły, sklepów, przystanków, świetlic gminnych, brzegi jezior, kanałów, tereny zlikwidowanych „dzikich” wysypisk śmieci, drogi gminne, itp.). W przypadku ujawnienia wykroczeń stosowano w większości przypadków pozakodeksowe środki oddziaływania wychowawczego (pouczenie, zwrócenie uwagi, ostrzeżenie).

Straż Gminna jako jeden z referatów Urzędu Gminy, wykonywała też szereg zadań pośrednio związanych z porządkiem publicznym. Udzielano asysty pracownikom GOPS-u podczas wykonywania wywiadów środowiskowych. Wykonano siedemdziesiąt sześć

wyjazdów na potrzeby urzędu (w większości na potrzeby wydz. Rozwoju Gospodarczego). Przeprowadzano inwentaryzację kolektorów słonecznych. Wspólnie z pracownikami ww. wydziału prowadzono kontrolę gospodarowania odpadami ciekłymi i bioodpadami. Przeprowadzono kontrole stanu faktycznego zamieszkania osób w zw. z tzw. dodatkiem węglowym. Przeprowadzono kontrolę stanu zwierząt w schronisku „Sonieczkowo”. Wspólnie z pracownikiem wydz. Organizacyjnego przeprowadzono kontrolę stanu placów zabaw i obiektów sportowych. Dostarczano korespondencję na potrzeby urzędu.

Zabezpieczano imprezy:

- Piknik Rodzinny w Wojewodzinie, Gminne Zawody Strażackie w Wierzbowie - czerwiec,
- Bieg Rolnika w Ciemnoszyjach - Wrzesień.

Współpraca Straży Gminnej z Komendą Powiatową Policji w Grajewie i innymi służbami

W 2022 r. przeprowadzono dziesięć wspólnych służb z dzielnicowym Gminy Grajewo. Służby wspólne z Policją są wyznaczane miesięcznie (do 27 dnia danego miesiąca na miesiąc następny), min. dwie służby z dzielnicowym gminy miesięcznie, ilość patroli wspólnych zwiększana w zależności od potrzeb. Straż brała udział w policyjnych akcjach prewencyjnych:

- „Stop bezmyślności” – zadanie stałe w ramach wspólnych służb;
- „Bezpieczna droga do szkoły” – zadanie stałe w ramach wspólnych służb;
- „Bezpieczne wakacje” – zadanie stałe w ramach wspólnych służb;
- „Bezpieczne ferie” – zadanie stałe w ramach wspólnych służb.

W miesiącach zimowych prowadzono działania w ramach corocznej akcji „nie bądźmy obojętni” dot. osób zagrożonych wyziębieniem organizmu.

Raz w miesiącu odbywały się posiedzenia zespołu zadaniowego KPP Grajewo (przekazywanie informacji o stanie i rodzajach zagrożeń na terenie gminy).

9.2. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Grajewo

Program przyjęty Uchwałą nr 241/XL/22 Rady Gminy Grajewo z dnia 24 marca 2022 r. Program miał zastosowanie do wszystkich zwierząt domowych, w szczególności psów i kotów, w tym kotów wolno żyjących, oraz zwierząt gospodarskich.

Na terenie Gminy odławianie bezdomnych zwierząt odbywało się w odniesieniu do pojedynczych zgłoszeń dotyczących pozostawionych bez opieki zwierząt. Urząd Gminy Grajewo podejmował działania zmierzające do odłowienia zwierzęcia i umieszczenia go, na podstawie zawartej umowy, do czasu znalezienia nowego właściciela w Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt SONIECZKOWO z siedzibą w Żarnowie Pierwszym. W 2022 r. odłowiono 60 psów.

W 2022 r. realizowany był program polegający na wykonaniu zabiegów kastracji i sterylizacji psów i kotów z terenu gminy Grajewo dostarczanych przez właścicieli lub

opiekunów psów i kotów do gabinetu weterynaryjnego położonego w miejscowości Grajewo, ul. Kopernika 27A, 19-200 Grajewo. Łącznie wykonano 98 zabiegów weterynaryjnych.

9.3. OSP i realizacja zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Ochotnicze Straże Pożarne:

W obszarze bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej działają Ochotnicze Straże Pożarne, które prowadzą działalność w celu zapobiegania pożarom oraz współdziałają w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami. Ochotnicze Straże Pożarne działają w oparciu o ustawy o ochronie przeciwpożarowej, o ochotniczych strażach pożarnych, prawie o stowarzyszeniach oraz w oparciu o własne statuty. Każda jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej zarejestrowana jest w sądzie jako stowarzyszenie, posiada osobowość prawną i jest jednostką organizacyjną ochrony przeciwpożarowej. Koszty wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej jednostek ochrony przeciwpożarowej w myśl art. 32 ust. 1 ustawy o ochronie przeciwpożarowej - ponosi gmina. Na terenie Gminy działa 11 jednostek OSP w następujących miejscowościach: Białaszewo, Białogrądy, Boczki-Świdrowo, Ciemnoszyje, Flesze, Kapice, Łojki, Ruda, Szymany, Toczyłowo i Wierzbowo, z czego 7 jednostek typu S - posiada na wyposażeniu samochody pożarnicze. 3 jednostki OSP - Białaszewo, Boczki - Świdrowo i Ciemnoszyje są włączone do Krajowego systemu Ratownictwa Gaśniczego.

Współpraca Gminy Grajewo z jednostkami OSP realizowana była poprzez sfinansowanie zakupu sprzętu ratowniczo - gaśniczego dla poszczególnych jednostek OSP.

W 2022 r. Gmina rozpoczęła budowę świetlicy wiejskiej w Toczyłowie wraz z garażem na samochód pożarniczy i sprzęt ratowniczo-gaśniczy oraz umundurowanie.

Zgodnie z ustawą o ochotniczych strażach pożarnych w listopadzie 2022 r. Gmina Grajewo zawarła umowy z wszystkimi 11 jednostkami OSP z terenu gminy Grajewo.

W związku z trwającym konfliktem zbrojnym w Ukrainie, w lutym 2022 r. część jednostek OSP przekazało środki wyposażenia na łączną kwotę ponad **37 tys. zł**. Bardzo wielu członków jednostek OSP z terenu Gminy Grajewo wspomagało indywidualnie mieszkańców Ukrainy przebywających na terenie działań wojennych jak również uchodźców.

W związku z wejściem nowej ustawy o Ochotniczych Strażach Pożarnych Wójt Gminy Grajewo potwierdził **60 wniosków** o przyznanie świadczenia ratowniczego strażakom czynnie uczestniczącym w działaniach ratowniczych lub akcjach ratowniczych.

19 czerwca 2022 r. po 2 latach przerwy (z uwagi na pandemię) odbyły się w Wierzbowie XXVI zawody sportowo-pożarnicze. Udział wzięło 6 jednostek. I miejsce zajęła OSP Ruda, II OSP Wierzbowo, III OSP Grajewo, kolejne Białaszewo, Ciemnoszyje i Boczki-Świdrowo.

Realizacja zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej:

Jednym z zadań własnych gminy, określonym przez ustawę o samorządzie gminnym, jest ochrona przeciwpożarowa. Szczegółowe obowiązki gminy związane z jego realizacją określa ustawa o ochronie przeciwpożarowej, które obejmują w szczególności:

- 1) ponoszenie kosztów wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej ochotniczych straży pożarnych;
- 2) bezpłatne umundurowanie i ubezpieczenie członków ochotniczych straży pożarnych;
- 3) ponoszenie kosztów okresowych badań lekarskich;
- 4) wypłatę ekwiwalentu pieniężnego dla członków OSP, którzy uczestniczyli w działaniach ratowniczych lub szkoleniach pożarniczych w wysokości określonej uchwałą rady gminy;
- 5) zabezpieczenie użytkowanych budynków, obiektów budowlanych i terenów przed zagrożeniami pożarowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami;
- 6) utrzymywanie hydrantów przeciwpożarowych na sieciach wodociągowych gminy.

W celu realizacji w/w obowiązków Gmina Grajewo utrzymywała 11 jednostek ochotniczych straży pożarnych, w tym 7 jednostek samochodowych: OSP Białaszewo, OSP Boczki-Świdrowo i OSP Ciemnoszyje należące do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego oraz OSP Ruda, OSP Szymany, OSP Toczyłowo i OSP Wierzbowo działające poza systemem KSRRG.

Samochód pożarniczy użytkowany przez OSP Boczki - Świdrowo jest z 2020 r., samochody pożarnicze użytkowane przez OSP Białaszewo i OSP Ciemnoszyje są z 2012 r. natomiast pozostałe jednostki tj. OSP Wierzbowo, OSP Ruda, OSP Szymany i OSP Toczyłowo użytkują znacznie starsze pojazdy. W jednostce OSP Ciemnoszyje jest również użytkowany quad z 2020 r.

W 2022 r. w jednostkach samochodowych uprawnienia do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych posiadało około 100 członków OSP tj. odbyło kilkunastodniowe szkolenie podstawowe i przeszło pomyślnie tzw. I badanie lekarskie. W 2022 roku uprawnienia do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych uzyskało 7 osób. Strażacy posiadający uprawnienia do bezpośredniego udziału w akcjach ratowniczych są obowiązani odbywać okresowe badania lekarskie, z reguły co 3 lata.

Badania lekarskie strażaków OSP są przeprowadzane przez lekarzy medycyny pracy, których koszty przeprowadzania ponosi Gmina.

W 2022 r. z budżetu gminy wydatkowano na utrzymanie gminnych jednostek OSP kwotę **311 920,36 zł.**

W ramach w/w środków Gmina Grajewo pokrywała koszty wynagrodzeń konserwatorów z poszczególnych jednostek, koszty obsługi księgowej, na bieżąco doposażała gminne jednostki OSP w niezbędny sprzęt ratowniczy, umundurowanie specjalne i inne środki ochrony osobistej strażaka oraz ponosiła pozostałe koszty bieżącego funkcjonowania jednostek.

Jednostki OSP w 2022 r. otrzymały również szereg dofinansowań:

9 000,00 zł z dotacji Komendanta Głównego PSP dla jednostek będących w KSRG celem zapewnienia gotowości bojowej w tym:

OSP Białaszewo	= 2 500,00
OSP Boczki-Świdrowo	= 4 000,00
OSP Ciemnoszyje	= 2 500,00

46 410,00 zł z dotacji Komendanta Głównego PSP celem przygotowania jednostek do działań ratowniczo-gaśniczych zapewnienia gotowości bojowej:

OSP Ruda	= 42 000,00
OSP Szymany	= 2 940,00
OSP Wierzbowo	= 1 470,00

39 000,00 zł. z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego jednostka OSP w Toczyłowie otrzymała dofinansowanie na zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego i umundurowania w kwocie

25 000,00 zł. z dotacji Narodowego i Wojewódzkiego FOŚiGW jednostka OSP w Ciemnoszyjach otrzymała dofinansowanie na doposażenie na łączną kwotę

2 500,00 zł. z Nadleśnictwa Rajgród jednostka OSP w Rudzie otrzymała pomoc finansową na zakup wyposażenia w kwocie

Jednostki OSP w 2022 r. uczestniczyły **89 razy** w akcjach ratowniczych:

Lp.	Jednostka OSP	Ilość akcji w których uczestniczyła jednostka
1.	Białaszewo	12
2.	Boczki-Świdrowo	22
3.	Ciemnoszyje	31
4.	Ruda	10
5.	Szymany	4
6.	Toczyłowo	4
7.	Wierzbowo	5
8.	Łojki	1

Na podstawie uchwały Nr 234/XXXVIII/22 Rady Gminy Grajewo z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu otrzymywanego przez strażaka ratownika ochotniczej straży pożarnej za udział w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu wypłacono strażakom OSP naszej gminy około 33 000 zł.

Zabezpieczenie zaopatrzenia w wodę do celów przeciwpożarowych stanowi sieć hydrantowa na wodociągach gminnych, naturalne i sztuczne zbiorniki wodne oraz ciekł wodne do których istnieje możliwość podjazdu samochodami pożarniczymi.

W obiektach gminnych sprawami przeciwpożarowymi zajmują się osoby posiadające stosowne uprawnienia i wykonują na bieżąco właściwe czynności określone w przepisach prawa.